

Київський національний торговельно-економічний університет

Кафедра банківської справи

ВИПУСКНА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему:

Формування резервів за кредитними операціями банку

Студентки 2 курсу 3м групи

Спеціальності 072 «Фінанси,
банківська справа та страхування»
спеціалізації «Банківська справа»

Вшивкова

Єлизавета

Олегівна

Науковий керівник

канд. екон. наук,

доцент

Плісак Тетяна

Олександрівна

Гарант освітньої програми

д-р екон. наук,

професор

Шульга Наталія

Петрівна

Київ – 2020

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1 ФОРМУВАННЯ РЕЗЕРВІВ ЗА КРЕДИТНИМИ ОПЕРАЦІЯМИ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗАХИСТУ ВІД КРЕДИТНОГО РИЗИКУ БАНКУ	6
РОЗДІЛ 2 ДОСЛІДЖЕННЯ ПРАКТИКИ УКРАЇНСЬКИХ БАНКІВ ФОРМУВАННЯ РЕЗЕРВІВ ЗА КРЕДИТНИМИ ОПЕРАЦІЯМИ НА ПРИКЛАДІ АТ «ЮНЕКС БАНК»	17
2.1. Загальний та факторний аналіз кредитної діяльності АТ «Юнекс Банку»	17
2.2. Діагностика методичних підходів досліджуваного банку до формування резервів за кредитними операціями	29
РОЗДІЛ 3. АПРОБАЦІЯ МЕТОДИЧНОГО ІНСТРУМЕНТАРІЮ ФОРМУВАННЯ РЕЗЕРВІВ ЗА КРЕДИТНИМИ ОПЕРАЦІЯМИ БАНКУ	36
3.1. Світовий досвід формування банківських резервів під кредитні ризики	36
3.2. Розрахунок резервів за кредитами клієнтів на різних стадіях зменшення корисності	40
ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ	51
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	54
ДОДАТКИ	59

ВСТУП

Актуальність дослідження. Банківській діяльності іманентно притаманні ризики, для зниження яких банк формує різноманітні резерви: резервний фонд у складі власного капіталу, обов'язковий резерв, страхування вкладів фізичних осіб, резерв компенсацій втрат від активних операцій, який, у свою чергу, поділяється на спеціальні резерви: під кредитні операції, під операції з цінними паперами; під дебіторську заборгованість; під кошти, розташовані на кореспондентських рахунках інших банків. Резерв для відшкодування можливих втрат за кредитними операціями банків є спеціальним резервом, необхідність формування якого обумовлена кредитними ризиками. В умовах погіршення фінансового стану позичальників і зростання вартості кредитних ресурсів збільшуються ризики неповернення кредитів, що робить актуальним дослідження проблеми формування резервів на можливі витрати за кредитними операціями банків.

Вивченню питань формування резервів за кредитними операціями банку присвячено багато праць як українських, так і зарубіжних авторів, таких як: Ю.В. Жежерун[16], О. В. Дзюблюка[15], О. О. Коць[20], Д. Я. Мартинюк[20], В. В. Прокопчук, В. Ю. Чібісова[29] й інші. Увагу цих вчених привертають теоретико-методичні підходи і практичні рекомендації щодо оцінювання організації процесу моніторингу кредитного ризику у вітчизняних банках, впровадження ними кредитного андеррайтингу. Окремим напрямом дослідження є визначення кредитної політики банків, ідентифікація та класифікація проблемних кредитів, методичні підходи до управління ними.

Метою дослідження є розкриття теоретичних та методичних положень щодо формування резервів банку за кредитними операціями, а також розробка пропозицій.

Для досягнення цієї мети були сформульовані такі **завдання**:

– розглянути теоретичні особливості формування резервів за кредитними операціями як інструмент захисту від кредитного ризику банку;

- провести загальний та факторний аналіз ринкової кредитної діяльності «Юнекс Банку»;
- здійснити діагностику методичних підходів досліджуваного банку до формування резервів за кредитними операціями;
- дослідити світовий досвід формування банківських резервів під кредитні ризики;
- обґрунтувати напрями удосконалення методичних підходів до формування резервів за кредитними операціями банків в Україні.

Об’єктом дослідження є особливості процесу формування резервів за кредитними операціями АТ «ЮНЕКС БАНК», а **предметом дослідження** – теоретичні та практичні проблеми формування вітчизняними банками резерву за кредитними операціями.

Методи дослідження. Теоретико-методологічну основу дослідження становлять наукові праці, рекомендації Базельського комітету та нормативні документи НБУ з питань формування резервів за кредитними операціями. В основу дослідження покладено загальнонаукові та спеціальні методи пізнання: абстрактно-логічний – для аналізу фахової літератури, теоретичного узагальнення й формування висновків щодо сутності формування резервів банку за кредитними операціями та напрямків її розширення; декомпозиції – для розкриття мети дослідження та постановки завдань; методи аналізу та синтезу – для дослідження кредитної діяльності об’єкта дослідження.

Інформаційною базою дослідження є законодавчі і нормативно-правові акти Верховної Ради України; Дані Офіційного сайту Національного банку України; рекомендації Базельського комітету, фінансова звітність банків; монографічні дослідження та наукові публікації з досліджуваної проблеми.

Особистий внесок магістра. Проведений порівняльний аналіз вимог МСФЗ39 «Фінансові інструменти» щодо формування резервів за кредитними

операціями з Нормативними вимогами НБУ щодо визначення обсягів кредитного ризику та виявлені між ними певні відмінності.

Практичне значення одержаних результатів. Апробація методики розрахунку резервів до великого підприємства.

Публікації. Окремі результати дослідження знайшли відображення в науковій статті: Вшивкова Є.О. Еволюція підходів до формування резервів за кредитними операціями банку// "Бізнес-процеси у кредитно-фінансових установах":зб. наук. ст. студ. денної та заочної форми навчання / відп. ред. Н.П. Шульга. – Київ: Київ. нац. торг. - екон. ун-т, 2020. – 426 с.

Обсяг та структура роботи. Робота складається з 3 розділів, вступу, висновків, списку використаних джерел та додатків. Обсяг роботи складає 88 сторінок. В роботі представлено 22 таблиці, 8 рисунків, 6 додатків та використано 44 наукових джерел.

РОЗДІЛ 1

ФОРМУВАННЯ РЕЗЕРВІВ ЗА КРЕДИТНИМИ ОПЕРАЦІЯМИ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗАХИСТУ ВІД КРЕДИТНОГО РИЗИКУ БАНКУ

Банківська діяльність, а саме реалізація банківських продуктів та послуг, супроводжується підвищеним рівнем ризику, тобто ризик є притаманною складовою у функціонуванні банків. Станом на 01.11.2020 питома вага сукупного обсягу кредитів в активах банку становить – 57%. [1] Оскільки кредитні операції виступають головним ключовим елементом, що визначає зміст банківського функціонування, то особливу увагу банкам слід приділити саме аналізу та пошуку методів мінімізації кредитного ризику. Адже кредитний ризик можуть спричинити як несприятлива економічна ситуація, так і не обґрунтована стратегія, і некомпетентність керівництва, неефективність внутрішньобанківського контролю за здійсненням кредитних операцій, недостатня кваліфікація кредитних фахівців. Саме тому правильна ідентифікація та оцінка масштабів кредитних ризиків сприяє побудові ефективного процесу управління ними.

З позиції оцінки кредитного ризику під кредитною операцією розуміють вид активних банківських операцій, пов'язаних із розміщенням залучених банком коштів таким шляхом: надання їх у тимчасове користування або прийняття зобов'язань про надання певної суми коштів; надання гарантій, порук, акредитивів, акцептів, авалів; розміщення депозитів; проведення факторингових операцій та операцій фінансового лізингу; видача кредитів у формі врахування векселів, у формі операцій зворотного репо; будь-якого продовження строку погашення боргу, яке надано в обмін на зобов'язання боржника щодо повернення заборгованої суми, а також на зобов'язання щодо сплати процентів та інших зборів за такою сумою (відстрочення платежу); розстрочення платежу за продані банком активи; [2]

Кредитний ризик – імовірність виникнення збитків або додаткових втрат або недоотримання запланованих доходів унаслідок невиконання боржником/контрагентом узятих на себе зобов'язань відповідно до умов договору [3]. Причому до кредитних ризиків відносяться такі види ризиків як: ризик непогашення кредиту, ризик прострочення платежів, ризик забезпечення кредиту і т.д (рис.1.1).

Рис. 1.1. Класифікація видів кредитних ризиків [4]

Для визначення, аналізу та побудови системи заходів з регулювання кредитного ризику відзначають індивідуальний та портфельні кредитні ризики. Джерелом індивідуального кредитного ризику є окремий контрагент банку – позичальник, боржник, емітент цінних паперів. Оцінка індивідуального кредитного ризику передбачає оцінку кредитоспроможності окремого контрагента, тобто його індивідуальну спроможність своєчасно та в повному обсязі розрахуватися за взятими зобов'язаннями[5].

Портфельний кредитний ризик виявляється у зменшенні вартості активів банку (іншій, ніж внаслідок зміни ринкової процентної ставки). Джерелом портфельного кредитного ризику є сукупна заборгованість банку за операціями, яким притаманний кредитний ризик, – кредитний портфель, портфель цінних паперів, портфель дебіторської заборгованості тощо. Оцінка портфельного кредитного ризику передбачає оцінку концентрації та диверсифікації активів банку [5].

Основні методи управління кредитним ризиком банку (табл.1.1):

Таблиця 1.1

Класифікація методів управління кредитними ризиками*

Назва методу	Сутність методу
Метод диверсифікації: <ul style="list-style-type: none"> • Географічна • Галузева • Портфельна 	Полягає у розподілі кредитного портфеля серед широкого кола позичальників, які відрізняються один від одного як за характеристиками, так і за умовами діяльності (галузь економіки, географічний регіон).
Метод концентрації: <ul style="list-style-type: none"> • Галузева • Географічна • Портфельна 	Зосередження кредитних операцій банку в певній галузі чи групі взаємопов'язаних галузей на географічній території або кредитування певних категорій клієнтів.
Метод лімітування	Полягає у встановленні максимально допустимих розмірів наданих позик, що дозволяє обмежити ризик.
Метод сек'юритизації	Спосіб трансформування боргових зобов'язань банку у ліквідні інструменти ринку капіталів у формі цінних паперів. Банк емітує під частину дохідних активів цінні папери і реалізує їх на відкритому ринку.
Метод страхування	Має два варіанти: <ol style="list-style-type: none"> 1) Кредитор (страхувальник) страхує сукупну заборгованість за кредитами (кредитний портфель) до моменту її погашення всіма позичальниками; 2) Кредитор страхує заборгованість окремого позичальника або групи позичальників.
Метод резервування	Створення резервів для відшкодування втрат за кредитними операціями банків полягає в акумуляції частини коштів на спеціальних рахунках для компенсації втрат по кредитах та відсотках.

*побудовано автором за даними [6]

Оцінюючи кредитний ризик банк визначає максимальний можливий збиток, який може отримати із заданою вірогідністю протягом певного періоду часу[7].

Джерелами формування спеціального резерву під кредитні ризики за є витрати банку. А витрати збільшують прибуток до оподаткування і відповідно податок на прибуток. За умови, якщо такий резерв не сформовано, то втрати за кредитними операціями відшкодовуються за рахунок чистого прибутку банку. Отже, високі кредитні ризики можуть призвести до повної втрати капіталу банку і, як наслідок, його банкрутства. Створення спеціального

резерву під кредитні ризики дає змогу нівелювати їх негативний вплив на розмір власного капіталу і є одним із способів самострахування банку.

Формування резервів є єдиним обов'язковим засобом управління кредитним ризиком, регламентованим відповідними нормативними актами Національного банку України[9]. Решта методів можуть використовуватися відповідно до тих пріоритетів і цілей кредитної політики, яка розробляється вітчизняними банками. Організація системи резервування має бути чітко сформована на всеукраїнському рівні.

У науковій літературі активно обговорюються питання управління кредитним ризиком, а проблема створення резервів за кредитними операціями банків є похідною від її ефективності[10]. Дискусійним є саме використання терміну «резерви» відносно відшкодування втрат із кредитних операцій. Насправді в банку не створюється фактично резерв як запас вартості, а, навпаки, резерв свідчить про визнання банком можливих втрат із проблемних позичок. Але термін «резерви» активно використовується як міжнародними, так і національними регуляторами при розробці норм і методики, рекомендованих банкам при організації процесів управління кредитними операціями [7].

Постанова Національного банку України №351 від 30.06.2016 [2] зобов'язує банки визначати розмір кредитного ризику за активними операціями з урахуванням принципів та стандартів Базельського комітету. Тобто оцінка ризиків ґрунтується на врахуванні очікуваних протягом дванадцяти місяців збитків, тоді як раніше – на основі врахування вже понесених.

Очікувані збитки (ECL) – це аналог резервів на покриття кредитного ризику. Оцінка таких збитків необхідна для того, щоб визначити, чи потрібно додатково скорочувати регулятивний капітал банку в разі, якщо очікувані збитки перевищують сформований резерв[9]. Якщо кредитний ризик більший

за суму вже сформованих резервів (непокритий кредитний ризик), тоді банк зобов'язаний вирахувати різницю обох показників із регулятивного капіталу.

Також у цьому Положенні для розрахунку розміру кредитного ризику (пруденційних резервів) передбачено застосування рекомендованої Базельським комітетом з банківського нагляду формули, яка використовує три компоненти: імовірність дефолту боржника (PD – probability of default), рівень втрат у разі дефолту (LGD – loss given default) і експозицію під ризиком (EAD – exposure at default).

Наведемо тлумачення найосновніших категорій, пов'язаних із визначенням розміру кредитного ризику за активними банківськими операціями:

- втрати в разі дефолту (LGD) – компонент (коефіцієнт) розрахунку розміру кредитного ризику, що відображає рівень втрат (збитків) унаслідок дефолту боржника/контрагента;
- експозиція під ризиком (EAD) – компонент розрахунку розміру кредитного ризику, що відповідає боргу за активом, який перебуває під ризиком дефолту боржника/контрагента;
- борг за активом – балансова вартість активу, визначена згідно з нормативно-правовими актами Національного банку України з бухгалтерського обліку, збільшена на суму сформованого за ним резерву, а також збільшена/зменшена на суму дисконту та/або уцінки/премії;
- імовірність дефолту (PD) – компонент (коефіцієнт) розрахунку розміру кредитного ризику, що відображає ймовірність припинення виконання боржником/контрагентом своїх зобов'язань;

- кредитний ризик (CR) – розмір очікуваних втрат (збитків) (EL) за активом унаслідок дефолту боржника/контрагента [2].

Банк здійснює розрахунок розміру кредитного ризику за активами на індивідуальній, груповій основі. Для розрахунку кредитного ризику на груповій основі фінансові активи об'єднують у групи на основі подібних характеристик кредитного ризику:

- спрямованість (кредит наданий боржнику – фізичній особі або боржнику – юридичній особі);
- вид продукту (споживчі кредити, іпотечні тощо.);
- дрібність (загальна сума боргу за кредитами одного боржника, включеними до будь-якої групи, не може перевищувати 0,2 відсотка від загальної суми боргу за відповідною групою) яка застосовується одноразово (без циклічності) до кредитів;
- суттєвість розміру індивідуальних вимог (максимальна сума боргу за кількома кредитами одного боржника/контрагента, включеними до групи, не може перевищувати встановлену цим НБУ для відповідної групи граничну суму);
- періодичність та обсяг сплати боргу боржником, визначені умовами договору про надання кредиту (щомісяця або щокварталу в обсязі, що є не меншим, ніж обсяг доходів, що визнаватимуться банком згідно з нормативно-правовими актами Національного банку з бухгалтерського обліку).

Кредитний ризик (пруденційні резерви) на індивідуальній основі розраховується за наступною формулою:

$$CR_{інд} = \max\{0; PD \times [EAD - \sum_{i=1}^j (CV * k)_i + RC]\}, \quad (1.1)$$

яка ґрунтується на формулі:

$$CR_{i\text{нд}} = PD_{i\text{нд}} \times LGD_{i\text{нд}} \times EAD_{i\text{нд}}, \quad (1.2)$$

де $CR_{i\text{нд}}$ – розмір кредитного ризику за активом на індивідуальній основі;

$PD_{i\text{нд}}$ - коефіцієнт імовірності дефолту боржника/контрагента за активом, визначений банком згідно з вимогами цього Положення;

$$LGD_{i\text{нд}} = 1 - RR_{i\text{нд}}, \quad (1.3)$$

де $RR_{i\text{нд}}$ - коефіцієнт, що відображає рівень повернення боргу за активом за рахунок реалізації забезпечення та інших надходжень:

$$RR_{i\text{нд}} = \left(\sum_{i=1}^j (CV \times k)_i + RC \right) / EAD_{i\text{нд}}, \quad (1.4)$$

$EAD_{i\text{нд}}$ - експозиція під ризиком за активом на дату оцінки;

CV_i - вартість i -го виду забезпечення, що береться до розрахунку кредитного ризику (у разі наявності кількох видів забезпечення за одним активом). Якщо забезпечення немає або не відповідає переліку, критеріям та принципам прийнятності, визначеним у розділі X цього Положення, то до розрахунку береться значення CV , що дорівнює "0";

k_i - коефіцієнт ліквідності i -го виду забезпечення, що визначається банком згідно з додатком 6 до цього Положення. Банк на підставі сформованого судження щодо обсягу витрат на реалізацію забезпечення застосовує нижче (менше) значення коефіцієнта ліквідності забезпечення;

RC - інші надходження, розраховані на основі статистичних даних банку за непрацюючими активами, включаючи страхове відшкодування; сплату за фінансовою порукою; надходження від реалізації майна боржника/майнового поручителя, крім майна, уключеного до розрахунку значення CV ; обсяг грошових надходжень боржника від операційної діяльності.

Розмір RC, що включається до розрахунку розміру кредитного ризику, визначається на підставі судження банку, але не може перевищувати п'яти відсотків від суми боргу, що не покрита вартістю забезпечення (з урахуванням коригування на коефіцієнт ліквідності).[2]

Кредитний ризик (пруденційні резерви) на груповій основі розраховується за наступною формулою:

$$CR_{груп} = \sum_{m=1}^n EAD_{груп} \times PD_{груп} \times LGD_{груп}, \quad (1.5)$$

Із 01 січня 2018 року набував чинності новий Міжнародний Стандарт Фінансової Звітності (МСФЗ) 9 «Фінансові інструменти» у новій редакції[8], який суттєво відрізняється від положень попереднього МСБО 39 «Фінансові інструменти: визнання та оцінка» в частині класифікації фінансових інструментів та порядку оцінки активів з метою формування резервів під кредитні ризики.

Принциповою відмінністю МСФЗ 9 від його попередника є те, що він вимагає оцінювати і визнавати резерв під очікувані(ECL), а не понесені, кредитні збитки за фінансовим активом.

МСФЗ 9 передбачає три етапи оцінювання активу:

- 1) при первинному визнанні до суттєвого зростання кредитного ризику (оцінюються ECL на горизонті 12 місяців);
- 2) після факту суттєвого зростання кредитного ризику (ECL на строк дії активу);
- 3) знецінення (ECL на строк дії активу).

Оцінювання очікуваних кредитних збитків(ECL) має відображати неупереджену оцінку різних сценаріїв погашення активу, що реалізується через врахування суми збитків, середньозваженої на ймовірність виникнення кожного зі сценаріїв. Обов'язковою умовою оцінки кредитних збитків за

фінансовими інструментами є врахування вартості грошей в часі, що реалізується через приведення майбутніх грошових потоків до їх теперішньої вартості з використанням ефективної ставки відсотка. Третім обов'язковим компонентом оцінки є оцінка активів на базі доречної та неупередженої інформації, отриманої без надмірних витрат і зусиль.[9]

Передбачено два підходи до оцінки очікуваних кредитних збитків: загальний та спрощений. За загальним підходом обсяг очікуваних кредитних збитків визначається, виходячи з поточної кредитної якості активу та того, наскільки змінився рівень кредитного ризику порівняно з датою первісного визнання. Методика оцінювання зміни кредитного ризику може і має відрізнятися в різних установах та з урахуванням специфіки активу.[25]

МСФЗ 9 не пропонує чіткого визначення події суттєвого зростання кредитного ризику. Єдина чітко вказана умова – термін прострочення понад 30 днів, але банк може її спростувати, якщо обґрунтує, що якість кредиту не змінилася. За аналогією, подія дефолту теж має єдину чітку ознаку, визначену стандартом, – термін прострочення понад 90 днів, але її також можна спростувати. Повний перелік можливих критеріїв повинен обирати банк із огляду на внутрішні стандарти ризик-менеджменту.[29]

За зміною рівня кредитного ризику станом на звітну дату порівняно з первісним рівнем кредитного ризику фінансовий актив відносять до 3-х стадій знецінення(рис.1.2). Від стадії залежить оцінка суми очікуваних кредитних збитків та суми процентних доходів, які необхідно визнавати за кожним таким фінансовим активом.

Для працюючих активів, рівень ризику яких суттєво не зріс із дати первісного визнання активу, визнаються очікувані збитки за наступні 12 місяців – частина кредитних збитків, очікуваних протягом всього строку дії фінансового інструменту, що можуть виникнути в результаті настання подій дефолту протягом наступних 12 місяців.

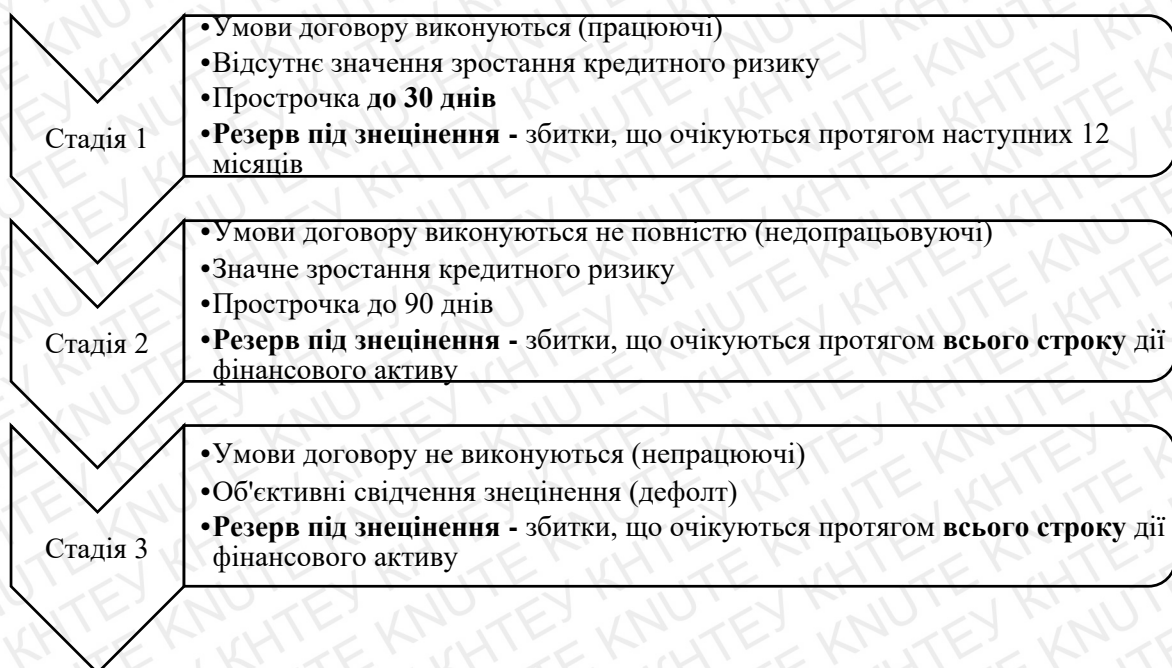

Рис.1.2. Модель очікуваних кредитних збитків згідно МСФЗ 9*

*побудовано автором за даними [8]

Для активів «недопрацьовуючих» та знецінених, тобто таких, рівень ризику за якими суттєво зріс з дати первісного визнання активу, в обліку визнаються очікувані кредитні збитки за весь строк дії – очікувані кредитні збитки, що виникають внаслідок настання всіх можливих подій дефолту протягом очікуваного строку дії фінансового інструменту.

Незважаючи на спільність принципу оцінки кредитних збитків, між нормативними вимогами НБУ та МСФЗ 9 існує декілька відмінностей (табл 1.2):

Таблиця 1.2.

Порівняльна характеристика підходів до визначення резервів за очікуваними кредитними збитками*

Показник	Положення №351	МСФЗ 9
Оцінка ймовірності дефолту	За принципом «through the cycle» (ТТС), в основу розрахунку покладено усереднений показник ймовірності дефолту протягом економічного циклу, незалежно від поточних макроекономічних умов та очікувань	Імовірність розраховується за принципом РіТ на основі наявної інформації про фазу економічного циклу.
Сценарний підхід	-	+

Продовження табл.1.2

Прогнозування події дефолту	Наступні 12 місяців незалежно від якості активу	Два різні варіанта: - на 12 місяців (для активу, за яким не було факту суттєвого зростання кредитного ризику), - на весь період до закінчення його терміну дії(для активу, за яким такий факт мав місце)
Розрахунок рівня розміру кредитних збитків	Єдина формула з використання PD та LGD	Шляхом співвіднесення приведеної вартості контрактних та очікуваних платежів, не обов'язково розкладаючи величини на PD та LGD

**побудовано автором за даними [2,8]

Отже, формування резерву за кредитними операціями є одним з методів управління кредитним ризиком банку, який дозволяє зменшити ризиковість проведення кредитних операцій, підвищити надійність та стабільність діяльності банків, захистити інтереси кредиторів і вкладників. Формування резервів за кредитними операціями здійснюється відповідно до Міжнародного Стандарту Фінансової Звітності № 9 «Фінансові інструменти: визнання та оцінка» і нормативними вимогами НБУ Положення №351 на індивідуальній та на груповій основі.

РОЗДІЛ 2

ДОСЛІДЖЕННЯ ПРАКТИКИ УКРАЇНСЬКИХ БАНКІВ ФОРМУВАННЯ РЕЗЕРВІВ ЗА КРЕДИТНИМИ ОПЕРАЦІЯМИ НА ПРИКЛАДІ АТ «ЮНЕКС БАНК»

2.1. Загальний та факторний аналіз кредитної діяльності АТ «Юнекс Банку»

В якості об'єкта дослідження по темі випускної кваліфікаційної роботи нами був обраний АТ «ЮНЕКС БАНК». Юнекс Банк (англ. Unex Bank) – універсальний банк, який здійснює свою діяльність на банківському ринку з 1993 року і належить до групи банків з приватним капіталом. Головним акціонером банківської установи станом на лютий 2020, є кіпрська компанія «ВИЗАЙН ІНВЕСТМЕНТС ЛТД», якій належить 99,34% акцій.

Бенефіціарним власником банку є Новинський Вадим Владиславович. Банк є учасником Фонду гарантування вкладів фізичних осіб. Головний офіс АТ «Юнекс Банк»: м. Київ, вул. Почайнинська, 38.[31]

АТ «Юнекс Банк» здійснює свою діяльність з метою отримання прибутку та участі в економічному і соціальному розвитку України шляхом сприяння підприємству, залучення вітчизняних та іноземних інвестицій, банківських технологій і техніки, удосконалення кредитно-фінансових та зовнішньоекономічних відносин. Фінансова політика Банку ґрунтується на принципах надійності, ефективності, прибутковості, оперативності, доступності та максимальної зручності для клієнтів.

Організаційна структура АТ «Юнекс Банк» (рис.2.1) включає функціональні підрозділи та служби банку, кожна з яких має певні права та обов'язки. Голова Правління керує банком і представляє підприємство у всіх установах і організаціях, розпоряджається майном підприємства, укладає договори, видає накази по підприємству, відповідно до трудового

законодавства приймає та звільняє працівників, застосовує заходи заохочення і накладає стягнення на працівників підприємства.

Рис. 2.1. Організаційна структура АТ «Юнекст Банк»[31]

Структурні підрозділи кредитного комітету відповідають етапам процесу кредитування (рис. 2.2).

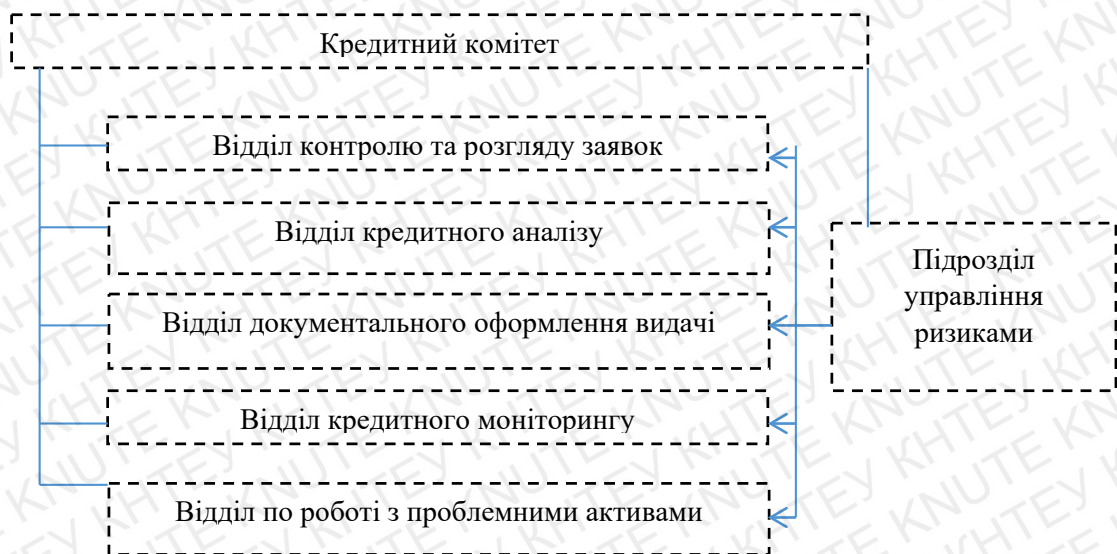

Рис. 2.2. Підрозділи кредитного комітету АТ «Юнекст Банк» [31]

Структура кредитного комітету АТ «Юнекст Банк» включає такі відділи:

1) відділ попереднього контролю та розгляду заявок – здійснює попередню оцінку заявок клієнтів на одержання кредиту, проводить попередню співбесіду з позичальником і подає висновки щодо подальших стосунків між банком і клієнтом з приводу одержання кредиту;

2) відділ кредитного аналізу – здійснює оцінку кредитоспроможності позичальника на підставі поданих документів та проводить експертизу кредитного проекту;

3) відділ документального оформлення видачі кредиту – займається укладенням кредитних договорів, договорів застави, гарантії, поруки, оцінкою всієї необхідної документації та формуванням кредитних справ позичальників;

4) відділ кредитного моніторингу – проводить контроль на всіх етапах кредитного процесу, здійснює контроль за цільовим використанням кредитних коштів, збереженням застави, перевіряє стабільність фінансового стану позичальника протягом дії кредитної угоди, подає висновки щодо виникнення проблемної заборгованості тощо;

5) відділ роботи з проблемними кредитами – займається розробленням методів реструктуризації проблемної заборгованості, розробляє з позичальниками нові графіки повернення кредитних коштів та сплати процентів за користування ними, проводить реабілітацію та ліквідацію проблемної заборгованості тощо;

б) підрозділ управління ризиками – бере участь у роботі всіх відділів кредитного комітету банку, здійснює оцінку ризиків на всіх етапах кредитного процесу та розробляє заходи щодо мінімізації кредитного ризику і забезпечення повернення кредитних коштів банку та процентів за користування ними своєчасно і в повному обсязі.

Під час проведення дослідження нами був відправлений запит керівництву АТ «Юнекст Банк» по питанню відсутності річної фінансової звітності банку за 2019 рік. Представник відділу кредитного направлення АТ «Юнекст Банк» надав пояснення, що річна фінансова звітність АТ «Юнекст Банк» за 2019 рік на офіційному сайті відсутня у зв'язку з тим, що вона не була затверджена зборами акціонерів банку через карантинні заходи. Тому для проведення аналізу було використано проміжну звітність за 2020 рік.[37-39]

У табл. 2.1 представлені основні показники діяльності АТ «Юнекст Банк».

Таблиця 2.1

**Динаміка основних показників діяльності АТ «Юнекст Банк»
упродовж 2017-2019 рр. станом на 31.12, тис. грн***

Показники	2017	2018	2019	2019/2017	
				Абсолютне відхилення	Темп приросту, %
Активи	878 242	931 683	937 121	+58 879	+6,07
Кредитно-інвестиційний портфель (без нарах. %)	496 519	447 354	320 575	-175 944	-35,44
Кошти клієнтів (без нарах. %)	571 698	630 688	629 026	+57 328	+10,03
Власний капітал	276 880	268 642	277 912	+1 032	+0,37
Чистий операційний дохід	100 727	137 085	161 679	+60 952	+60,5
Результат до резервів без врахування надзвичайних витрат	10 595	4 802	7 323	-3 272	-30,88
Фінансовий результат	86 007	-11 191	9 203	-76 804	-89,3
Кількість відділень	22	22	18	-4	-18,2

*складено автором на основі [36]

Отже, упродовж 2017-2019 рр. спостерігаємо позитивну динаміку зростання загальних активів АТ «Юнекст Банк» на 58879 тис. грн або на

6,07%. У 2018р. зменшення власного капіталу та фінансового результату та збільшення витрат порівняно з 2017 роком пов'язано з істотним доформуванням резервів за кредитним портфелем (впровадження МСФЗ 9). Вже в 2019 році спостерігаємо значне підвищення даних показників. Протягом 2017-2019 рр. відбулося скорочення кількості відділень у АТ «Юнекст Банк» на 4 відділення, що негативно позначилося на зменшенні обсягу фінансового результату банку на 76804 тис. грн або на 89,30%.

Використовуючи дані Додатку А, побудуємо динаміку зміни обсягу кредитів та заборгованості клієнтів АТ «Юнекст Банк» (рис. 2.3).

Рис. 2.3. Динаміка зміни обсягу кредитів та заборгованості клієнтів АТ «Юнекст Банк» станом на 31.12. (тис. грн)

Так, упродовж 2017-2019 рр. спостерігаємо зменшення обсягу кредитів та заборгованості клієнтів в АТ «Юнекст Банк», що пов'язано із несприятливою економічною та політичною ситуацією в Україні.

Оскільки ефективність кредитної політики пов'язана із якістю та структурою кредитного портфеля банку, тому проведемо його аналіз (табл. 2.2).

Таблиця 2.2

Динаміка складових кредитного портфеля АТ «Юнекс Банк» 2017-2019 рр. станом на 31.12, тис.грн*

Показники	2017	2018	2019	2019/ 2017 рр.	
				Абс. відх, тис. грн	Темп приросту, %
Активи	878 241	931 683	937 131	58 890	+6,7
Кредити надані	512 299	477 607	356 082	-156 217	-30,5
Частка кредитів у активах, %	58,33	51,26	38	-20,33	-0,35
Кредити юридичним особам	466 623	342 736	155 066	-311 557	-66,77
Частка кредитів юр.особам, %	91,91	71,76	43,55	-48,36	-0,53
Кредити фізичним особам	45 676	134 871	201 016	155 340	+340,09
Частка кредитів фіз.особам, %	8,09	28,24	56,45	48,36	+5,98

*складено автором на основі[36]

В період з 2017 по 2018рр. кредитний портфель займав найбільшу питому вагу в структурі активів банку. В 2019 бачимо зниження цього показника. Дана ситуація свідчить про зменшення залежності доходів банку від кредитних операцій. Загальний обсяг кредитного портфеля зменшився на 30,5%.

Станом на 31.12.2019 найбільшу частку в структурі кредитного портфеля АТ «Юнекс Банк» займають кредити, що надані фізичним особам – 56,45%. Хоча в 2017-2018рр. найбільша частка кредитів припадала на кредити, що видані юридичним особам. Це пов'язано з виконанням затвердженої Наглядовою радою Стратегією[36] розвитку на 2018-2020 роки, що передбачала нарощування активних операцій за рахунок розвитку кредитування роздрібного бізнесу з фокусом на сегменті споживчого кредитування.

Використовуючи дані проміжної звітності проведемо аналіз структури кредитного портфеля за 3 квартали 2020 року (табл.2.3).

Таблиця 2.3

Динаміка складових кредитного портфеля АТ «Юнекс Банк» за 2020р., тис.грн*

Показники	31.03	30.06	30.09	30.09/31.03	
				Абсолютне відхилення	Темп приросту
Активи, тис. грн	711 705	736 256	690 547	-21 158	-2,97
Кредити надані, тис. грн	367 677	341 468	259 248	-108 429	-29,5
Частка кредитів у активах, %	51,7	46,4	37,54	-14,16	-27,4
Кредити юридичним особам, тис. грн	158 337	142 400	79 407	-78 930	-49,8
Частка кредитів юр.особам, %	43,06	41,7	30,63	-12,43	-28,9
Кредити фізичним особам, тис. грн	209 340	199 068	179 841	-29 499	-14,09
Частка кредитів фіз.особам, %	56,94	58,3	69,37	12,43	+21,82

*складено автором на основі [37-39]

Спостерігає майже по всім показникам зменшення, окрім частки кредитів фізичним особам. Це пов'язано з швидким поширенням на початку 2020 року коронавірусної хвороби (COVID -19). Оскільки достатньо велика кількість позичальників, як юридичних, так і фізичних осіб внаслідок фінансових труднощів ще деякий час буде залишатися неспроможною обслуговувати кредитну заборгованість. Також бачимо, що частка кредитів становить менше 50%, отже знову ж таки банк нарощує доходи не за рахунок кредитних операцій.

Структура кредитів АТ «Юнекс Банк» за видами економічної діяльності із поквартальним розподілом за 2020 рік представлено в табл. 2.4.

Таблиця 2.4

Структура кредитів АТ «Юнекст Банк» за видами економічної діяльності за 2020 рік (тис. грн)*

Показники	30.03.2020		30.06.2020		30.09.2020		Зміни упродовж 2020 р.	
	Тис. грн	%	Тис. грн	%	Тис. грн	%	Тис. грн	%
Виробництво та гірничо-видобувна галузь	1224	0	767	0	0	0	-1224	-100,00
Торгівля і комерційна діяльність	70873	19	66694	20	16744	11	-54129	-76,37
Будівництво	180	0	178	0	579	0	399	221,67
Транспортні послуги та логістика	2433	1	2434	1	60285	39	57852	2377,81
Постачання електроенергії, газу, пари	66094	18	63136	19	0	0	-66094	-100,00
Діяльність у сфері адміністративного, фінансового та допоміжного обслуговування	16631	5	8290	2	800	1	-15831	-95,19
Фізичні особи	209339	57	199066	58	74866	49	-134473	-64,24
Інше	903	0	903	0	403	0	-500	-55,37
Всього кредитів та заборгованість клієнтів (до знецінення)	367677	100	341468	100	153676	100	-214001	-58,20

*складено автором на основі [37-39]

Так, упродовж 2020 року в АТ «Юнекст Банк» відбулося скорочення обсягу загальних кредитів та заборгованості клієнтів на 214001 тис. грн або на 58,20%, що сталося у зв'язку із зменшенням наданих у АТ «Юнекст Банк» кредитів на: виробництво та гірничо-видобувна галузь на 1224 тис. грн, торгівлю і комерційну діяльність на 54129 тис. грн або на 76,37%, постачання електроенергії, газу, пари на 66094 тис. грн, діяльність у сфері адміністративного, фінансового та допоміжного обслуговування на 15831 тис.

грн або на 95,19%, кредитування фізичних осіб на 134473 тис. грн або на 64,24% та інші види кредитування на 214001 тис. грн або на 58,20%.

Станом на 30.09.2020 р. сукупна сума кредитів (до знецінення), виданих 10 найбільшим позичальникам АТ «Юнекст Банк», складає 78147 тис. грн або на 30,1% від загальної суми кредитного портфелю, станом на 31.12.2019 р. аналогічні показники становили 157621 тис. грн або 44,3% відповідно.

Дані щодо обсягу кредитів та заборгованості банків із поквартальним розподілом за 2020 рік представлено в табл. 2.5.

Таблиця 2.5

Дані щодо обсягу кредитів АТ «Юнекст Банк» та заборгованості банків із поквартальним розподілом за 2020 рік (тис. грн)*

Показники	30.03.2020	30.06.2020	30.09.2020	Зміни упродовж 2020 р.	
				Тис. грн	%
Кредити за заборгованість банків, що обліковуються за амортизованою собівартістю					
Кореспонденські рахунки у банках	83464	133729	122321	+38857	+46,56
Резерв під знецінення коштів в інших банках	274	439	401	+127	+46,35
Всього коштів в інших банках	83190	133290	121920	+38730	+46,56

*складено автором на основі [37-39]

Отже, упродовж 9 місяців 2020 року в АТ «Юнекст Банк» загальні кошти в інших банках збільшилися на 38730 тис. грн або на 46,56%, що пов'язано із зростанням обсягу кореспонденських рахунків у банках на 38857 тис. грн або на 46,56% та резервів під знецінення коштів в інших банках на 127 тис. грн або на 46,35%.

У табл. 2.6 подано інформацію про забезпечення кредитів АТ «Юнекст Банк». Варто відзначити, що упродовж 2017-2019 рр. обсяг незабезпечених кредитів у АТ «Юнекст Банк» зріс на 102649 тис. грн або на 73,90%. Натомість, за 2017-2019 рр. спостерігаємо скорочення забезпечених кредитів у АТ «Юнекст Банк» на 258866 тис. грн або на 69,33%.

Таблиця 2.6

Інформація про забезпечення кредитів, наданих фізичним та юридичним особам, у АТ «Юнекст Банк» за 2017-2019рр. станом на 31.12., тис. грн.*

Показники	2017	2018	2019	2019 / 2017 рр.	
				Абс. відх, тис. грн	Темп приросту, %
1	2	3	4	5	6
Незабезпечені кредити	138897	237159	241546	+102649	+73,90
Кредити, забезпечені:	373402	240448	114536	-258866	-69,33
– об'єктами житлової нерухомості	18137	24399	93269	+75132	+414,25
– іншими об'єктами нерухомості	175558	152764	32225	-143333	-81,64
– іншими активами	123949	53348	3298	-120651	-97,34
Всього кредитів та заборгованості клієнтів (до резервування)	55758	9937	356082	+300324	+538,62

*складено автором на основі [36,дод.Б]

Всього кредитів та заборгованості клієнтів (до резервування) АТ «Юнекст Банк» у 2017-2019 рр. представлений в Додатку Д. Станом на 31.12.2017 р. всього не прострочених та не знецінених кредитів у АТ «Юнекст Банк» було 190667 тис. грн; всього прострочених, але не знецінених кредитів у АТ «Юнекст Банк» було 2568 тис. грн. Також доцільно зазначити, що за 2017 р. всього індивідуально знецінених кредитів у АТ «Юнекст Банк» на суму 319064 тис. грн, всього кредитів та заборгованості клієнтів у АТ «Юнекст Банк» станом на 31.12.2017 р. було 512299 тис. грн. Станом на 31.12.2018 р. всього кредитів, що знаходяться на 1-й стадії зменшення корисності було 321516 тис. грн, всього кредитів, що знаходяться на 2-й стадії зменшення корисності – 8420 тис. грн, всього кредитів, що знаходяться на 3-й стадії зменшення корисності – 147671 тис. грн, загальна сума кредитів до вирахування резервів – 477607 тис. грн, резерв під знецінення за кредитами у 2018 р. склав 149020 тис. грн, загальний обсяг кредитів за мінусом резервів склав 328587 тис. грн. Станом на 31.12.2019 р. всього індивідуально

знецінених кредитів у АТ «Юнекст Банк» на суму 384967 тис. грн, всього кредитів та заборговансті клієнтів у АТ «Юнекст Банк» станом на 31.12.2019 р. було 719398 тис. грн.

У табл. 2.7 подано інформацію про забезпечення кредитів АТ «Юнекст Банк» із поквартальним розподілом за 2020 рік представлено в табл.

Таблиця 2.7

Інформація про забезпечення кредитів, наданих фізичним та юридичним особам, у АТ «Юнекст Банк» за 2020 рік (тис. грн)*

Показники	30.03.2020		30.06.2020		30.09.2020		Зміни упродовж 2020 р.	
	Тис.грн	Частка, %	Тис.грн	Частка, %	Тис.грн	Частка, %	Тис.грн	%
Незабезпечені кредити	84 264	72	246913	72,3	162867	62,8	-102651	-38,66
Кредити, забезпечені:	74 072	28	94555	27,7	96381	37,2	-5778	-5,66
– грошовими коштами	-	-	3567	3,8	1812	1,9	-5445	-75,03
– нерухомим майном	69 709	94,1	85343	90,3	81738	84,8	-6523	-7,39
– у т. ч. житлового призначення	487	-	14732	-	18291	-	+2684	+17,20
– гарантіям і поручиткльствам	4 124	5,57	3499	3,7	6949	7,2	+2803	+67,61
– іншими активами	239	0,33	2146	2,2	5882	6,1	+3387	+135,75
Всього кредитів та заборговансті клієнтів (до резервування)	158 336	-	341468	-	259248	-	-108429	-29,49

*складено автором на основі [37-39]

Отже, упродовж досліджуваного періоду відбулося скорочення загального обсягу кредитів та заборговансті клієнтів у АТ «Юнекст Банк» на 108429 тис. грн або на 29,49%, що пов'язано із зменшенням обсягу незабезпечених кредитів на 102651 тис. грн. або на 38,66% та забезпеченого кредитування грошовими коштами та нерухомим майном.

Динаміка кредитної якості кредитів та заборговансті клієнтів, які обліковуються за амортизаційною собівартістю АТ «Юнекст Банк» станом на 30.09.2020 р. представлена в табл. 2.8.

Таблиця 2.8

Динаміка кредитної якості кредитів та заборгованості клієнтів, які обліковуються за амортизованою собівартістю АТ «Юнекст Банк» станом на 30.09.2020 р. (тис. грн.)*

Показники	Стадія 1	Стадія 2	Стадія 3	Всього
Кредити та заборгованість клієнтів, які обліковуються за амортизованою собівартістю				
Мінімальний кредитний ризик	56 447	-	543	56 990
Низький кредитний ризик	24 683	219	111	25013
Середній кредитний ризик	63 133	4 408	85	67 626
Високий кредитний ризик	-	2038	-	2 038
Дефолтні активи	3 689	764	103 128	107 581
Усього валова балансова вартість кредитів та заборгованості клієнтів, які обліковуються за амортизованою собівартістю	147 952	7 429	103 867	259 248
Резерви під знецінення кредитів та заборгованості клієнтів, які обліковуються за амортизованою собівартістю	(3 804)	(2 088)	(99 680)	(105 572)
Усього кредитів та заборгованості клієнтів, які обліковуються за амортизованою собівартістю	144 148	5 341	4 187	153676

*складено автором на основі [39]

Динаміка кредитної якості кредитів та заборгованості клієнтів, які обліковуються за амортизаційною собівартістю АТ «Юнекст Банк» станом на 30.09.2020 р. свідчить про наявність мінімального кредитного ризику – 56990 тис. грн.

Підсумовуючи вище проведене дослідження, варто відзначити, що на діяльність АТ «Юнекст Банк» впливають характерні для банківської системи наслідки фінансово-економічної кризи. Кредитний портфель АТ «Юнекст Банк» за досліджуваний період мав тенденцію до зменшення. Це пов'язане з тим, що банком здійснювалася робота щодо підвищення якості активів установи. Варто відзначити, що упродовж 2016-2020 рр. АТ «Юнекст Банк» зменшив кредитування клієнтів, але збільшив кредитування інших банків.

2.2. Діагностика методичних підходів досліджуваного банку до формування резервів за кредитними операціями

АТ «Юнекст Банк» впровадив МСФЗ (IFRS) 9 «Фінансові інструменти» із датою переходу на облік 1 січня 2018 року, що призвело до зміни у його обліковій політиці у частині визнання, класифікації та оцінки фінансових активів, зобов'язань і знецінення фінансових активів та зобов'язань.

У табл. 2.9 представлено порівняння балансової вартості фінансових активів та зобов'язань АТ «Юнекст Банк» при їх переведенні з їх попередніх категорій оцінки за МСФЗ (IAS) 39 у їхні нові категорії оцінки при переході на облік відповідно до МСФЗ (IFRS) 9 на 1 січня 2018 року.

Таблиця 2.9

Порівняння балансової вартості фінансових активів та зобов'язань АТ «Юнекст Банк» при їх переведенні з їх попередніх категорій оцінки за МСФЗ (IAS) 39 у їхні нові категорії оцінки при переході на облік відповідно до МСФЗ (IFRS) 9 на 1 січня 2018 року (тис. грн.)

Оцінка за МСФЗ (IAS) 39			Рекласифікація	Оцінка за МСФЗ (IFRS) 9		
Фінансові активи / зобов'язання	Категорія	Сума		Переоцінка очікуваного кредитного збитку	Категорія	Сума
Грошові кошти та їх еквіваленти	Кредити та дебіторська заборгованість	131410		Амортизована собівартість	131410	
Кредити та заборгованість банків	Кредити та дебіторська заборгованість	95482		Амортизована собівартість	95482	
Кредити та заборгованість клієнтів	Кредити та дебіторська заборгованість	377206	2890	Амортизована собівартість	380096	
Інвестиції в цінні папери:		211440			211440	
утримуються до погашення	Активи, які утримуються до погашення	201207		Амортизована собівартість	201207	
доступні для продажу	Активи, доступні для продажу	10233		Справедлива вартість через інший сукупний дохід	10233	
Інші фінансові активи	Кредити та дебіторська заборгованість	8233		Амортизована собівартість	8233	

Продовження табл.2.9

Кошти клієнтів	Кредити та дебіторська заборгованість	581135		Амортизована собівартість	581135
Інші залучені кошти	Кредити та дебіторська заборгованість	11773		Амортизована собівартість	11773
Інші фінансові зобов'язання	Кредити та дебіторська заборгованість	2179		Амортизована собівартість	2179

*складено автором на основі [36]

У табл. 2.10 представлено порівняння сукупної величини резервів під заборгованість за кредитами відповідно з МСФЗ (IAS) 39 з величиною резервів під очікувані кредитні збитки відповідно з МСФЗ (IFRS) 9.

Таблиця 2.10

Інформація щодо сукупної величини резервів під заборгованість за кредитами відповідно до МСФЗ (IAS) 39 з величиною резервів під очікувані кредитні збитки відповідно до МСФЗ (IFRS) 9 у АТ «Юнекст Банк» станом на 31.12. (тис. грн.)

Фінансові активи / зобов'язання	Резерви під заборгованість за кредитами відповідно до МСФЗ (IAS) 39 станом на 31 грудня 2017 року	Вплив застосування МСФЗ 9 на оціночні резерви	Рекласифікація знецінених відсотків резерви	Очікуваний кредитний збиток відповідно до МСФЗ (ІРІЗЗ) 9 станом на 1 січня 2018 року
Кредити клієнтам	(135093)	2890	(9549)	(141752)
Усього	(135093)	2890	(9549)	(141752)

*складено автором на основі [36]

Отже, АТ «Юнекст Банк» вирішив не трансформувати порівняльні дані та визнати коригування балансової вартості фінансових активів і зобов'язань на дату первісного визнання у вхідному залишку нерозподіленого прибутку поточного періоду. Відповідно переглянуті вимоги МСФЗ 7 «Фінансові інструменти: розкриття інформації» в частині руху резервів під очікувані кредитні збитки були застосовані виключно відносно поточного періоду.

Розкриття порівняльного періоду повторюють розкриття попереднього періоду. Відповідна політика, яка застосовувалась до 1 січня 2018 року щодо порівняльної інформації, розкрита у річній фінансовій звітності за рік, що закінчився 31 грудня 2017 року.

Дані щодо формування резервів за кредитними операціями АТ «Юнекст Банк» представлені в табл. 2.11 та побудовані на основі оборотно-сальдового балансу з урахуванням коригуючих проводок за 2017-2019 рр.в АТ «Юнекст Банк».

Таблиця 2.11

Сальдо балансу АТ «Юнекст Банк» з урахуванням коригуючих проводок за 2017-2019 рр. станом на 31.12, тис. грн.*

Показники	2017	2018	2019	2019/2017
				Абсолютне відхилення
1509 Резерв за коштами на вимогу в інших банках	0	-437	-357	+357
Частка резервів п.1509,%	0	0,3	0,25	-
2609 Резерв за коштами на вимогу суб'єктів господарювання	-1	-23	-145	+144
Частка резервів п.2609,%	0	0,02	0,1	-
2629 Резерв за коштами на вимогу фізичних осіб	-53	-1659	-3349	+3296
Частка резервів п.2629,%	0,04	1,11	2,36	-
2069 Резерв за кредитами в поточну діяльність, що надані суб'єктам господарювання, які обліковуються за амортизованою собівартістю	-122395	-117076	-68711	-53684
Частка резервів п.2069,%	90,6	78,33	48,52	-
2209 Резерв за кредитами на поточні потреби, що надані фізичним особам, які обліковуються за амортизованою собівартістю	-8592	-24786	-63750	+55158
Частка резервів п.2209, %	6,36	16,58	45,03	-
2239 Резерв за іпотечними кредитами, що надані фізичним особам, які обліковуються за амортизованою собівартістю	-4052	-5474	-5300	+1248
Частка резервів п.2239,%	3	3,66	3,74	-
Разом обсяг сформованих резервів	-135093	-149455	-141612	+6519

*складено автором на основі [34]

За кожною кредитною операцією АТ «Юнекст Банк» визнає зменшення корисності, якщо її балансова вартість перевищує оцінену суму очікуваного відшкодування. Для цього банк формує резерви. Формування загальних і

спеціальних резервів для погашення безнадійної кредитної заборгованості відбувається за умови обов'язкового вивчення фінансового стану позичальника на момент прийняття рішення про видачу кредиту, а далі – протягом дії кредитної угоди не рідше від одного разу на квартал.

Динаміка кредитної якості кредитів та заборгованості в інших банках, які обліковуються за амортизованою собівартістю АТ «Юнекст Банк» станом на 30.09.2020 р. представлена в табл. 2.12

Таблиця 2.12

Динаміка кредитної якості кредитів та заборгованості інших банків, які обліковуються за амортизованою собівартістю АТ «Юнекст Банк» станом на 30.09.2020 р., тис. грн.*

Показники	Стадія 1	Стадія 2	Стадія 3	Стадія 4
Кореспондентські рахунки у банках				
Мінімальний кредитний ризик	121076	-	-	121076
Низький кредитний ризик	1245	-	-	1246
Середній кредитний ризик	-	-	-	-
Високий кредитний ризик	-	-	-	-
Дефолтні активи	-	-	-	-
Усього валова балансова вартість залишків на кореспондентських рахунках в інших банках	122321	-	-	122321
Резерв за залишками на кореспондентських рахунках в інших банках	(401)	-	-	(401)
Усього на кореспондентських рахунках у банках	121920	-	-	121920

*складено автором на основі [36]

Динаміка кредитної якості кредитів та заборгованості в інших банках, які обліковуються за амортизаційною собівартістю АТ «Юнекст Банк» станом на 30.09.2020 р. свідчить про наявність мінімального кредитного ризику – 121076 тис. грн.

Дані щодо кредитів та заборгованості клієнтів АТ «Юнекст Банк» станом на 30.09.2020 р. представлені в табл. 2.13.

Таблиця 2.13

**Дані щодо кредитів та заборгованості клієнтів АТ «Юнекст Банк»
за 2019-2020рр. станом на 31.12, тис. грн***

Показники	2019	2020**
Кредити та заборгованість клієнтів, що обліковуються за амортизованою собівартістю		
Кредити юридичним особам	155066	79407
Кредити фізичним особам – споживчі кредити	169634	174719
Кредити фізичним особам – іпотечні кредити	11382	5122
Резерв на знецінення кредитів	(141255)	(105572)
Всього кредитів та заборгованості клієнтів	214827	214827

*складено автором на основі [36]

**значення станом на 30.09 (через відсутність даних на кінець року)

Отже, протягом 30.09.2019-2020 рр. зміни у резервах за коштами на кореспондентських рахунках та коштах в розрахунках в інших банках, що оцінюються на першій стадії зменшення корисності були пов'язані виключно зі змінами балансової вартості зазначених фінансових активів в результаті їх часткового погашення та змін від переоцінки. Списання заборгованості за коштами, що розміщені в інших банках, за рахунок резервів вбо переведення зазначених фінансових активів між стадіями, коригування процентних доходів, що обліковуються за амортизаційною собівартістю, будь-яких змін умов (модифікації), – не відбувалося.

Динаміка обсягів кредитного портфеля та частки простроченої заборгованості в АТ «Юнекст Банк» представлена на рис. 2.4.

Рис. 2.4. Динаміка обсягів кредитного портфеля та частки простроченої заборгованості по АТ «Юнекст Банк» за 2017-2019 рр. станом на 31.12[36].

Незадовільна економічна та політична ситуація в банківській сфері призвела до стрімкого зростання проблемної заборгованості. Тому упродовж 2017-2019 рр. відбулося збільшення частки простроченої заборгованості в банку.

Резерви за кредитними операціями упродовж періоду дослідження становили менше 50% кредитного портфеля АТ «Юнекст Банк» (рис. 2.5).

Рис. 2.5. Якість кредитного портфеля АТ «Юнекст Банк» за 2017-2019 рр. станом на 31.12[36].

Аналіз якості кредитного портфеля АТ «Юнекст Банк» показав, що упродовж 2017-2019 рр. обсяг наданих кредитів зменшився на 68,67%, частка непрацюючих кредитів – на 17,72%, обсяг резервів за кредитними операціями – на 1,08%.

Економічні нормативи кредитного ризику АТ «Юнекст Банк» представлені на рис. 2.6.

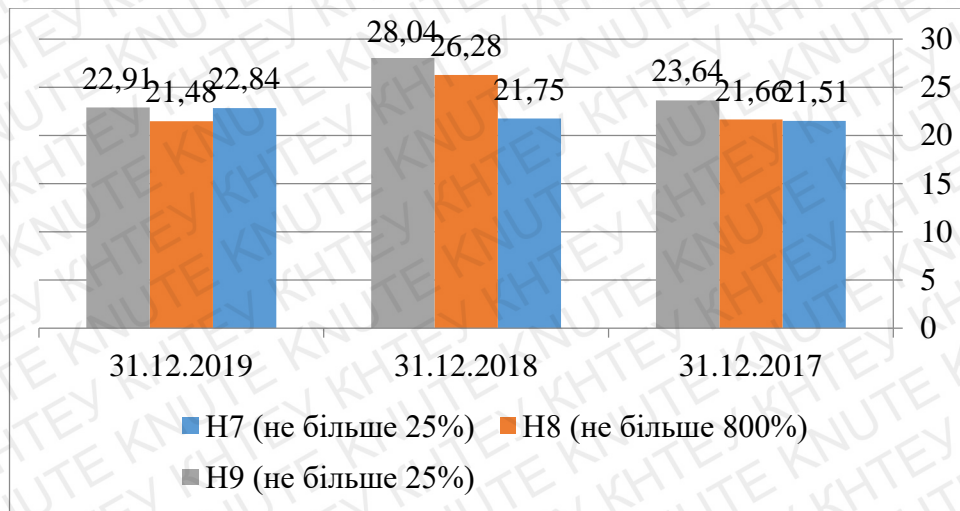

Рис. 2.6. Економічні нормативи кредитного ризику АТ «Юнекст Банк» за 2017-2019 рр. станом на 31.12[36].

Отже, формування резерву за кредитними операціями в АТ «Юнекст Банк» є одним з методів управління кредитним ризиком банку, який дозволяє зменшити ризиковість проведення кредитних операцій, підвищити надійність та стабільність діяльності банку, захистити інтереси кредиторів і вкладників. Формування резервів за кредитними операціями здійснюється відповідно до МСФЗ 9 «Фінансові інструменти: визнання та оцінка», МСБО 39 «Фінансові інструменти: визнання та оцінка» і Положення № 351 на індивідуальній та на груповій основі. Проведений аналіз якості кредитного портфеля вітчизняних АТ «Юнекст Банк» дозволив виявити значні резерви, що свідчать про низьку якість кредитного портфеля (високу частку непрацюючих кредитів у кредитному портфелі), негативно позначаються на рівні прибутковості та капіталізації АТ «Юнекст Банк».

РОЗДІЛ 3

АПРОБАЦІЯ МЕТОДИЧНОГО ІНСТРУМЕНТАРІЮ ФОРМУВАННЯ РЕЗЕРВІВ ЗА КРЕДИТНИМИ ОПЕРАЦІЯМИ БАНКУ

3.1. Світовий досвід формування банківських резервів під кредитні ризики

В світовій банківській практиці велика увага приділяється оцінці та мінімізації кредитного ризику на рівні всього кредитного портфелю. Зарубіжні банки для оцінки кредитного ризику застосовують спеціальні методики кредитного рейтингу, що становлять сукупність оцінних параметрів кредитоспроможності позичальника.

Англійські клірингові банки здійснюють оцінку потенційного кредитного ризику неплатежу по кредиту із використанням методик «PARSEL» та «CAMPARI».

Методика «PARSEL» включає: P(Person) – інформація про потенційного позичальника, його репутація; A(Amount) – обґрунтування суми затребуваного кредиту; R(Repayment) – можливість погашення; S(Security) – оцінка забезпечення; E(Expediency) – доцільність кредиту; R(Remuneration) – винагорода банку (відсоткова ставка) за ризик надання кредиту.

Методика «CAMPARI» більш розширена в системі оцінки: C(Character) – репутація позичальника; A(Ability)- оцінка бізнесу позичальника; M(Means) – аналіз необхідності звертання за позичкою; P(Purpose) – ціль кредиту; A(Amount) – обґрунтування мети кредиту; R(Repayment) – можливість погашення; I(Insurance) – спосіб страхування кредитного ризику.

У практиці американських банків використовують «правило п'ятьох C): 1C (customer`s character) – репутація позичальника; 2C (capacity to pay – фінансові можливості) – припусках аналіз доходів і витрат позичальника; 3C (capital) - капітал, майно; 4C (collateral) – забезпечення позики, достатність і

якість застави; 5C (current business conditions and goodwill) – визначають діловий клімат у країні і впливають на становище банку і позичальника[41].

Цікавим є досвід зарубіжного банківського сектору до залучення оцінки кредитного ризику незалежних рейтингових агентств. Рейтингове агентство має у своєму розпорядженні великий об'єм інформації і досвід створення неупереджених оцінок, у нього відсутня будь-яка зацікавленість, крім формування достовірної оцінки кредитного ризику банку.

Також важливою формою контролю за якістю кредитного портфеля, що використовується західними банками, є аудиторська перевірка позик. Вона проводиться спеціальним відділом та відрізняється від контролю кредитного інспектора тим, що здійснюється негласно працівниками незалежних служб, які не пов'язані з кредитним відділом. Результати аудиторських перевірок відображаються в спеціальному звіті, що надається керівництву банку.

За кордоном поширені загалом такі методи управління ризиком, як продаж кредитів, сек'юритизація та скоринг та кредитні бюро.

Дуже поширеним є спосіб захисту від кредитного ризику через продаж кредитів. Банк, виходячи з проведеної ним оцінки кредитного портфеля, може продавати певну частину наданих кредитів іншим інвесторам. За рахунок цієї операції банк має змогу повернути кошти, що були спрямовані у кредитні вкладення (повністю або частково). Ефект від здійснення таких операцій багатобічний. По-перше, за рахунок продажу активів з низькою прибутковістю звільняються ресурси для фінансування більш прибуткових активів; по-друге, таким чином зменшуються відповідні статті балансу банку (ті, що характеризують його діяльність не з кращого боку).

При здійсненні сек'юритизації банк пропонує для продажу не самі кредити, а цінні папери (фінансові вимоги), які були випущені під ці кредити.

У США і Західній Європі при кредитуванні широко використовують скоринг. Кредитний скоринг – технологія, що використовується кредитно-фінансовими установами, для визначення та оцінки платоспроможності клієнтів. Початковим матеріалом для скорингу служить різноманітна

інформація про минулих клієнтів, на основі якої за допомогою різних статистичних і нестатистичних методів класифікації прогнозують кредитоспроможність майбутніх позичальників. На даний момент є більш прогресивною тенденція індивідуального підходу до кожного клієнта при оцінці його кредитоспроможності[41].

Ще один метод мінімізації кредитного ризику, який використовується банками – це страхування. В закордонній практиці кредитне страхування вперше набуло розвитку в Європі після першої світової війни. В наш час страхуванням кредитних ризиків займаються спеціалізовані страхові компанії.

Одним з методів мінімізації кредитного ризику – ціноутворення на основу ризику. Це коли банк стягує більшу процентну ставку з позичальника, якому притаманний помірний ризик. Це підходить банкам у яких великий резерв за позиками, тому у разі дефолту в них є доступний капітал.

Домінуючою концепцією оптимізації кредитного ризику є теорія диверсифікації. У світовій практиці проявом процесу диверсифікації є консорціумне кредитування, тобто коли кредиторами виступають декілька банків учасників консорціуму.

У багатьох країнах кредитний ризик або якість кредитного портфеля банку розглядається як показник якості всіх сукупних активів. Це дає змогу за розмірами резерву судити про якість активів банку. Рівень можливих втрат за кредитними операціями порівнюється з капіталом банку, тоді ці втрати мають компенсуватися за рахунок власних коштів банку.

З введенням МСФО 9 Україна стала наближається до світового досвіду методологічних підходів до визначення розміру резервів під кредитні операції. У країнах, що розвиваються, встановлені обов'язкові правила класифікації позик, встановлені конкретні рівні забезпечення для полегшення формування та контролю, та забезпечено дотримання законодавчих санкцій. На відміну від них, у країнах, які зосереджуються на використанні загальних рекомендацій щодо класифікації, розмір створених резервів здебільшого базується на оцінках ймовірних збитків, іноді на основі внутрішніх моделей та оцінок

ймовірності дефолту та втрат у разі дефолту. В останній категорії може бути допустимо встановити розмір резервів, створених у певних межах.

У більшості країн світу дозволено використовувати заставу для зменшення обсягу резервів, але немає простої та однозначної відповідності між ринковою вартістю застави та компенсацією, яку вона може надати [41].

У багатьох країнах регулятори встановлюють обов'язкові рівні формування таких резервів, але в той же час надають банкам право самостійно визначати їх суми, що, на наш погляд, сприяє появі суб'єктивних підходів. Як результат, банки, залежно від необхідності збільшення або зменшення фінансових результатів, не завжди адекватно визначають рівень реального ризику і, відповідно, розмір резервів. Це підтверджують дослідники Сідні Коттл, Роджер Ф. Мюррей та інші, які відзначали, що "... банківські резерви для покриття несплачених боргів можуть використовуватися як механізм згладжування прибутку, так і як прихований резерв у" [41].

Розглянувши механізм визнання резервів під кредитні операції відповідно до міжнародної практики, можна виділити наступні етапи:

- ✓ первісне визнання кредиту;
- ✓ відбулася подія, яка впливає на раніше оцінені майбутні грошові потоки позики;
- ✓ зазнаючи збитків;
- ✓ об'єктивні докази зменшення корисності позики;
- ✓ розрахунок суми знецінення позики.

Згідно міжнародного законодавства методика розрахунку показника ризику розробляється самостійно банком, на основі рекомендацій. Важливе значення набуває професійне судження щодо основи формування резерву.

Таким чином, у світовій практиці велика увага приділяється мінімізації кредитного ризику. Дедалі більше банків починають використовувати у практиці нові підходи стосовно процесу кредитування, що дає змогу надавати

позики на основі ґрунтового фінансового аналізу клієнта. Для цього застосовується чимало методів, таких як: страхування, диверсифікація, сек'юрітизація, продаж кредитів, кредитні бюро тощо. Формування резервів для кредитних операцій банків здійснюється відповідно до стандартних вимог, встановлених регуляторами, або на основі внутрішніх банківських оцінок, тобто правила пруденційного нагляду мають різні імперативи. Існують різні вимоги щодо забезпечення, гарантій та інших факторів зменшення ризику. Різні визначення реструктуризованих активів, що зазнали проблемних ситуацій, використовуються в різних частинах світу, і питання про те, чи вважати їх проблемними активами, вирішується по-різному.

Використання вітчизняними банками зарубіжного досвіду вдосконалення управління кредитним ризиком має тривати шляхом створення комплексного механізму управління кредитними ризиками, дія якого полягає в страхуванні від ймовірних, небажаних відхилень фактичних результатів від прогнозованих за допомогою фінансових інструментів, котрі застосовуються у світовій практиці.

3.2. Розрахунок резервів за кредитами клієнтів на різних стадіях зменшення корисності

Для практичного дослідження методології формування резервів за кредитними операціями наданими юридичним особам – позичальникам банку, розрахуємо кредитний ризик за методикою АТ «Юнекс Банк» про оцінку фінансового стану боржників/контрагентів та визначення кредитного ризику за активними операціями.

Завдання. До банку звернувся позичальник – юридична особа ПрАТ «ЗАПОРІЖКОКС» за ануїтетним кредитом в розмірі 20000 тис.грн строком на 12 місяців під 20% річних. Вид забезпечення: нерухоме майно, що належить до нежитлового фонду (крім земельних ділянок) вартістю – 21000 тис.грн та устаткування - 7000 тис.грн,. Необхідно визначити розмір

кредитного ризику(пруденційні резерви) та сформовані резерви на 3-х стадіях зменшення корисності.

Розв’язання. ПрАТ «ЗАПОРІЖКОКС» - один з найбільших виробників коксу для металургії та один з найбільших експортерів хімічної продукції в Україні.Згідно річної фінансової звітності від 31.12.2019 [42, дод.Ж] чисельність працівників підприємства - 812, дохід – 12 365 901 тис.грн, отже належить до великого підприємства[43]. Вид економічної діяльності – Виробництво коксу та коксопродуктів [дод.Ж] (КВЕД: 19.10) – це секція С переробна промисловість[44].

Кредитний ризик (пруденційні резерви). Для визначення класу боржника необхідно розрахувати значення інтегрального показника та діапазони значень коефіцієнтів PD шляхом обчислення 17 фінансових показників (частка капіталу в балансі підприємства, спроможність підприємства покривати короткострокові зобов’язання за рахунок оборотних активів тощо).

Детальний розрахунок фінансових показників наведено в дод.К
Формула для обчислення інтегрального коефіцієнта Z за видом економічної діяльності:

$$Z = 1.815 + 0.237 \times X_1 + 0.408 \times X_{10} + 0.301 \times X_{11} + 0.405 \times X_{13} + 0.494 \times X_{14} + 0.303 \times X_{15} + 0.234 \times X_{17} \quad (3.1)$$

Розрахунки діапазонів наведені в табл.3.1

Таблиця 3.1

**Розрахунок оптимальних значень фінансових показників за 2020 р.
(станом на 01.01.)***

Фінансовий показник, K_i	Значення показника, %	Діапазон значень, %	Оптимальне значення при даному діапазоні, X_i
K1	72,436	[63,1;75,6)	1,040

Продовження табл.3.1

K10	285,545	Дорівнює або більше ніж 133,2	0,572
K11	-0,16	[-0.6;7.1)	1,105
K13	14,374	[11.2;16.9)	0,054
K14	10 950,758	[9915.7;14664.1)	0,682
K15	1 203,984	Дорівнює або більше ніж 1158,7	1,261
K17	1 203,115	[831.1;1745.3)	0,809

*Примітка: розраховано і побудовано автором за дод. та на основі джерел [2, дод.К]

Тоді значення інтегрального показника дорівнює:

$$Z = 0,815 + 0,237 \times 1,040 + 0,408 \times 0,572 + 0,301 \times 1,105 + 0,405 \times 0,054 + 0,494 \times 0,682 + 0,303 \times 1,261 + 0,234 \times 0,809 = 3,558$$

Якщо значення інтегрального показника Z більше або дорівнює +3,55, то клас боржника – 1. PD лежить в межах 0,005 - 0,022.

За методикою АТ «Юнекс Банк» при визначенні показника PD кредиту виданого боржнику – юридичній особі, обирається максимальне значення в діапазоні, який затверджено НБУ в Постанові №351, тобто PD = 0,022.

Клас 1 - фінансовий стан високий: абсолютні та відносні показники фінансової і бюджетної звітності є позитивними, їх динаміка впродовж попереднього та поточного звітних років є позитивно стабільною; фінансові можливості свідчать про спроможність своєчасного виконання зобов'язань відповідно до умов договору; фактичне виконання дохідної частини бюджету впродовж попереднього та поточного звітних років становить не менше ніж 90 відсотків від планового; передбачені в бюджеті витрати на обслуговування та погашення наявних зобов'язань забезпечують покриття витрат на виконання зобов'язань за кредитом, а також інших зобов'язань; кількість календарних днів прострочення погашення боргу не перевищує семи днів; немає іншої інформації, що свідчить про ризики несвоечасного виконання зобов'язань. Очікується, що і надалі фінансова діяльність здійснюватиметься на високому рівні[2]

Банк здійснює розрахунок розміру кредитного ризику за активами на індивідуальній основі за формулою (1.1):

$$CR_{\text{інд}} = (0,022 \times [20000 - (21000 * 0,6 + 7000 * 0,5)]) = 85,8(\text{тис. грн})$$

Резерви за 3-ма стадіями зменшення корисності. Оцінка всіх фінансових інструментів за трьома стадіями знецінення залежить від наявності критеріїв значного зростання кредитного ризику, критеріїв дефолту і особливостей первинного визнання кредиту (з знеціненням при первинному визнанні або без знецінення).

Збільшення кредитного ризику вважається:

- значне погіршення класу позичальника/ емітента;
- наявність прострочення обслуговування боргу від 30 днів до 90 днів;
- погіршення кредитного рейтингу рейтинговими агентствами;
- зниження ринкової вартості (зокрема, за цінними паперами) більше, ніж на 20%;
- негативні очікування Департаменту управління ризиками.

За методикою АТ «Юнекс Банк» у разі відсутності ознак зменшення корисності, фінансові інструменти оцінюються на портфельній основі. Віднесення фінансових активів до портфелів з однорідними характеристиками покладається на Департамент управління ризиками та затверджується Правлінням Банку.

Стадія 1 – Умови договору виконуються (працюють), відсутні ознаки значного зростання кредитного ризику, відсутні ознаки дефолту.

Основна формула для розрахунку:

$$ECL = EAD_{\text{дисконт}} \times PD \times LGD, \quad (3.2)$$

Під час розрахунку резерву застосовується сценарний підхід – «змішаний», коли банк очікує, що позичальник погасить тільки частину заборгованості за кредитом, а залишок заборгованості буде отримано від реалізації забезпечення. Суми резерву (ECL) – продисконтовані потоки за кредитом ($CF_{\text{дисконт}}$) відкориговані на значення LGD.

Потоки за кредитом (CF) – сума всіх непогашених потоків по основному боргу (CF_1) та потоків по відсоткам (CF_2), які підлягають отриманню протягом 12 місяців – табл. 3.2

Таблиця 3.2

Графік майбутніх щомісячних потоків (CF) за кредитом, тис.грн

Дата	Погашення основного боргу	Щомісячний платіж (CF_1)	Погашення відсотків (CF_2)	$CF = CF_1 + CF_2$
31.12.2020	20 000	-	-	-
31.01.2021	18 333	1 667	340	2 007
28.02.2021	16 667	1 667	281	1 948
31.03.2021	15 000	1 667	283	1 950
30.04.2021	13 333	1 667	247	1 914
31.05.2021	11 667	1 667	226	1 893
30.06.2021	10 000	1 667	192	1 858
31.07.2021	8 333	1 667	170	1 837
31.08.2021	6 667	1 667	142	1 808
30.09.2021	5 000	1 667	110	1 776
31.10.2021	3 333	1 667	85	1 752
30.11.2021	1 667	1 667	55	1 721
31.12.2021	0	1 667	28	1 695

Формула дисконтування:

$$PV = FV \times \frac{1}{(1+r)^n}, \quad (3.3)$$

Де PV – теперішня вартість;

FV – майбутня вартість;

r – ставка дисконтування (ефективна ставка);

n – період.

Згідно Постанови НБУ №171 від 01.06.2011 «Про схвалення Методичних рекомендацій щодо розрахунку ефективної ставки відсотка за фінансовими інструментами в банках України» банк сам визначає порядок обчислення ефективної ставки відсотка. Ефективна ставка по даному фінансовому інструменту – 21,9%.

Продисконтовані значення потоків $CF_{\text{дисконт}}$ представлені в табл.3.3:

Таблиця 3.3

**Дисконтовані значення потоків за кредитом ПрАТ «ЗАПОРІЖКОКС»,
тис.грн**

Дата	CFдисконтоване
31.12.2020	-
31.01.2021	1 973
28.02.2021	1 887
31.03.2021	1 857
30.04.2021	1 793
31.05.2021	1 744
30.06.2021	1 684
31.07.2021	1 637
31.08.2021	1 584
30.09.2021	1 531
31.10.2021	1 485
30.11.2021	1 435
31.12.2021	1 390

Наступним кроком необхідно розрахувати дисконтоване значення боргу за активом ($EAD_{\text{дисконт}}$) для кожного наступного місяця кредитування – сума майбутніх $CF_{\text{дисконт}}$ після звітної дати (табл.3.4):

Таблиця 3.4

**Дисконтоване значення боргу за активом (EAD) ПрАТ
«ЗАПОРІЖКОКС», тис.грн**

Дата	EAD _{дисконтоване}
31.12.2020	20 000
31.01.2021	18 028
28.02.2021	16 141
31.03.2021	14 284
30.04.2021	12 491
31.05.2021	10 747
30.06.2021	9 063
31.07.2021	7 426
31.08.2021	5 842
30.09.2021	4 311
31.10.2021	2 825
30.11.2021	1 390
31.12.2021	20 000

Згідно методики розрахунку резервів АТ «Юнекс Банк» значення ймовірності дефолту боржника (PD) – юридичної особи на портфельній основі банк установлює ґрунтуючись на судженні банку (з використанням матриць міграції, розподілу Вейбулла). Значення для ПрАТ «ЗАПОРІЖКОКС» наведені в табл.3.5:

Таблиця 3.5

**Ймовірність дефолту ПрАТ «ЗАПОРІЖКОКС» на 1 стадії
зменшення корисності:**

Дата	PD
31.12.2020	-
31.01.2021	0,00856
28.02.2021	0,00963
31.03.2021	0,00979
30.04.2021	0,01011
31.05.2021	0,01047
30.06.2021	0,01077
31.07.2021	0,01082
31.08.2021	0,01093
30.09.2021	0,01101
31.10.2021	0,01106
30.11.2021	0,01109
31.12.2021	0,01245

Втрати в разі дефолту розраховуємо за наступною формулою

$$LGD = (1 - (RR_{secured} + RR_{unsecured})) \times PL, \quad (3.4)$$

де $RR_{secured}$ – співвідношення дисконтованої вартості застави до заборгованості (коефіцієнт покриття);

$RR_{unsecured} = 0,018$ – рівень повернення беззаставних кредитів у разі дефолту (Розраховується ґрунтуючись на судженні банку) – 0,018;

PL – ймовірність сценарію погашення заборгованості за рахунок реалізації застави (Розраховується ґрунтуючись на судженні банку) – 95%;

Для розрахунку RR_{secured} необхідно знати коефіцієнт ліквідності застави (k) та термін реалізації застави (Sale_term) – розраховується статистично Відділом заставних операцій (табл.3.6):

Таблиця 3.6

Значення коефіцієнта ліквідності та терміну реалізації застави

Вид застави	Вартість, тис.грн	Коефіцієнт ліквідності	Термін реалізації, місяців
Нерухоме майно, що належить до нежитлового фонду (крім земельних ділянок)	21000	0,6	36
Устаткування	7000	0,5	39

Дисконтована вартість застави розраховується наступним чином:

$$CV = \left(\frac{21000 \times 0,6}{(1 + 0,2194)^{\frac{36}{12}}} + \frac{7000 \times 0,5}{(1 + 0,2194)^{\frac{39}{12}}} \right) = 8786,09 (\text{тис.грн})$$

Звідси коефіцієнт покриття застави:

$$RR_{\text{secured}} = \frac{8786,09}{20000} = 0,4393$$

Втрати в разі дефолту:

$$LGD = (1 - (0,4393 + 0,018)) \times 95\% = 0,1556 (\text{тис.грн})$$

Підставляючи значення в формулу (3.2) отримаємо значення резервів на кожному періоді t – на кожен місяць (табл.3.7):

Таблиця 3.7

**Значення щомісячних очікуваних кредитних збитків за кредитом
наданим ПрАТ «ЗАПОРІЖКОКС», тис.грн**

Дата	ECL
31.12.2020	-
31.01.2021	79,52
28.02.2021	80,17
31.03.2021	72,08
30.04.2021	65,11
31.05.2021	58,03
30.06.2021	50,30
31.07.2021	41,44
31.08.2021	32,92
30.09.2021	24,46
31.10.2021	16,11
30.11.2021	7,94
31.12.2021	0
	528,08

Загальна сума сформованих резервів на 1-й стадії знецінення – 528,08 (тис.грн).

Стадія 2 – Умови договору виконуються в повному обсязі (недопрацьовує), присутні ознаки значного зростання кредитного ризику, відсутні ознаки дефолту;

Припустимо, що є наявні критерії значного зростання кредитного ризику – кількість днів прострочення в межах від 30 до 90 днів.

За методикою формування резервів АТ «Юнекс Банк» при переході договору на стадію 2 та 3 розрахунок здійснюється на індивідуальній основі за «змішаною моделлю».

Банк статистично визначає, ґрунтуючись на власному досвіді, ймовірність кожного сценарію (сума сценарії – 100%):

Сценарій 1 («Погашення власними коштами») – 60%;

Сценарій 2 («Реалізація застави») – 40%.

Загальна сума сформованого резерву розраховується наступним чином:

$$ECL = 20000 - (20000 \times 60\% + 8786,09 * 40\%) = 4\,485,57 \text{ (тис. грн)}$$

Стадія 3 - Умови договору не виконуються (непрацюючі), присутні ознаки дефолту.

На цій стадії лише один сценарій – «погашення за рахунок реалізації застави» з ймовірністю 100%.

Загальна сума сформованого резерву на 3-й стадії зменшення корисності:

$$ECL = 20000 - 8786,09 \times 100\% = 11\,213,91 \text{ (тис. грн)}$$

Отже, на основі проведеного розрахунку кредитного ризику та резерву за кредитними операціями за методиками АТ «Юнекс Банк» для позичальника ПрАТ «ЗАПОРІЖКОКС», можна зробити висновок, що об'єм сформованих резервів на всіх 3-х стадіях зменшення корисності повністю покриває кредитний ризик.

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

У випускній кваліфікаційній роботі було проведено дослідження взаємозв'язку між значення кредитного ризику та обсягом сформованих резервів, що потрібні для покриття цього кредитного ризику.

За результатами досліджень, проведених в роботі, можна зробити наступні висновки:

1) Кредитний ризик – це імовірність виникнення збитків або додаткових втрат або недоотримання запланованих доходів унаслідок невиконання боржником/контрагентом узятих на себе зобов'язань відповідно до умов договору. Існує багато методів управління кредитним ризиком. Формування резервів є єдиним обов'язковим засобом управління кредитним ризиком, регламентованим відповідними нормативними актами Національного банку України.

2) Постанова Національного банку України №351 від 30.06.2016 [2] зобов'язує банки визначати розмір кредитного ризику (пруденційних резервів) за активними операціями з урахуванням принципів та стандартів Базельського комітету. Тобто оцінка ризиків ґрунтується на врахуванні очікуваних протягом дванадцяти місяців збитків, тоді як раніше – на основі врахування вже понесених.

3) Оцінювання очікуваних кредитних збитків (формування резервів) здійснюється за Міжнародним Стандартом Фінансової Звітності (МСФЗ) 9 «Фінансові інструменти». Згідно якого необхідно оцінювати і визнавати резерв під очікувані, не понесені, кредитні збитки за фінансовим активом.

4) Основними відмінностями розрахунку резервів по МСФЗ9 є використання двох варіантів для прогнозування події дефолту, оцінка ймовірності дефолту розраховується на основі наявної інформації про фазу економічного циклу та застосування сценарного підходу.

5) Аналіз якості кредитного портфеля АТ «Юнекст Банк» показав, що упродовж 2016-2019 рр. обсяг наданих кредитів зменшився на 68,67%, частка непрацюючих кредитів – на 17,72%, обсяг резервів за кредитними операціями – на 1,08%. При цьому, якщо в 2016 р. частка непрацюючих кредитів була в межах 31,94% за загальним кредитним портфелем, то станом на 30.09.2019 р. вона становила 49,66%.

6) В роботі була застосована методика формування резервів за кредитними операціями АТ «Юнекс Банк», яка базується на МСФЗ39.

7) Були проведені розрахунки резервів для дійсного позичальника – юридичної особи ПрАТ «ЗАПОРІЖКОКС». За допомогою визначення інтегрального показника Z було визначено клас позичальника – 1, що свідчить про високий фінансовий стан. Відповідно до цього була визначена ймовірність дефолту (PD) – 0,022 та розраховано кредитний ризик.

8) Розраховано сформовані резерви на 3-х стадія зменшення корисності. На 1-й стадії розмір сформованих резервів (ECL) – 528,08 (тис.грн), 2-й – 4 485,57 (тис.грн) і на 3-й – 11 213,91 (тис.грн). На жодній із стадій об'єм сформованих резервів повністю покриває кредитний ризик.

9) Нами були проаналізовані інформаційні та фінансові аспекти формування резервів і встановлено, що показники сформованих резервів та непокритого кредитного ризику мають тісний зв'язок з регулятивним капіталом банку та є складовою його розрахунку.

10) Формування резервів відносяться до витрат банку, які впливають на загальну суму фінансового результату, прибутку і відповідно на податок на прибуток банку, оскільки згідно п.139.2.1. Статті 139 Податкового кодексу України фінансовий результат до оподаткування збільшується на суму витрат на формування резервів та фінансовий результат до оподаткування зменшується на суму скоригованого резерву.

11) Слід зазначити, що обсяг резерву під час утримання та супроводження кредиту може змінюватися за рахунок міграції з однієї стадії

знецінення в іншу, так і цей резерв може розформуватися при покращенні фінансового стану позичальника.

12) В системі бухгалтерського обліку для таких резервів або акумулювання інформації про обсяги сформованих резервів використовуються окремі «синтетичні» рахунки, що мають назву резерви під кредити за відповідним цільовим спрямуванням, як для юридичних так і для фізичних осіб. І витрати, які понесені банком на формування резервів, накопичуються на рахунках 7-го класу витрат (7702. Відрахування в резерви за кредитами, які надані клієнтам) впливають на обсяг прибутку або збитку, які заробляє банк протягом звітного року.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Аналіз банків України 2008-2020. Офіційний сайт Національного банку України. URL: <https://index.minfin.com.ua/ua/banks/stat/active/>
2. Про визначення банками України розміру кредитного ризику за активними банківськими операціями: постанова Правління НБУ від 30.06.2016 №351. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/v0351500-16>
3. Про затвердження Положення про організацію системи управління ризиками в банках України та банківських групах: постанова Правління НБУ від 11.06.2018 №64
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0064500-18#Text>
4. Шевцова О. Й. та ін. Кредитна діяльність банків України: проблеми та перспективи розвитку : монографія; ред. В.В. Коваленко. Одеса : Атлант, 2015. 217 с.
5. Методичні вказівки з інспектування банків "Система оцінки ризиків" : Постанова Правління НБУ від 15.03.2004р. №104 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0104500-04#Text>
6. Н.П. Шульга, Т.М. Гордієнко, М.В. Мельничук та ін. Управління ризиками банку: навч. посіб. Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2016. 628 с.
7. Косова Т. Д. Формування резервів за кредитними операціями українських банків: відповідність світовій практиці. Актуальні проблеми економіки. 2014. № 5 (155). С. 401–408.
8. Міжнародний Стандарт Фінансової Звітності 9 «Фінансові інструменти: визнання та оцінка»: Міжнародний документ від 01.01.2012 URL: https://mof.gov.ua/storage/files/IFRS_9_Ukrainian-compressed.pdf
9. Л. П. Снігурська Оцінка активів з метою формування резервів під зменшення корисності за МСФЗ9 «Фінансові інструменти» Ефективна економіка № 7 URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=5693>

10. Абакуменко О., Дорош Т. Обґрунтування необхідності відступу від сучасних інструментів грошово-кредитної політики. Проблеми і перспективи економіки та управління. 2016. № 4. С. 107–118.
11. Виговська Н. Г. Формування механізму оцінки кредитоспроможності позичальника в умовах економічної нестабільності. *Вісник Житомирського державного технологічного університету. Економічні науки*. Житомир 2016. № 2. С. 117–129.
12. Виговська Н. Г. Розвиток методичного інструментарію оцінки кредитоспроможності підприємств з врахуванням позабалансових ризиків. *Вісник Житомирського державного технологічного університету. Економічні науки*. 2017. № 82 (4). С. 111–116.
13. Демчук Н.І., Коваль А. М. Менеджмент кредитного портфеля банку. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. 2017. Випуск 23. Частина 1. С. 154-157.
14. Джеджула В. В. Сучасні методичні підходи до оцінювання кредитоспроможності підприємства [Електронний ресурс] / В. В. Джеджула , О. Г. Цвик // *Економіка та суспільство* – 2016. – № 7.-С. 290-294.
15. Дзюблюк О. В., Прийдун Л. М. Кредитний ризик і ефективність діяльності банку : монографія. Тернопіль : ФОП Паляниця В.А., 2015. 295 с.
16. Жежерун, Ю. Формування резервів за кредитними операціями вітчизняних банків. *Ір* 2018, 24-29.
17. Коренева О. Г. Формування резервів під кредитні операції банками України: відповідність міжнародним стандартам. *Молодий вчений*. 2016. № 1 (28). Ч. 1. С. 76–79.
18. Карпчук Л. А. Оцінка механізму управління кредитним портфелем комерційних банків України в сучасних умовах. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія», серія «Економіка»*. 2016. Вип. 3 (31). С. 21-26.

19. Косова Т. Д. Формування резервів за кредитними операціями українських банків: відповідність світовій практиці. Актуальні проблеми економіки. 2014. № 5 (155). С. 401–408.

20. Коць О. О., Мартинюк Д. Я., Прокопчук В. В. Обов'язкові резерви як інструмент грошово-кредитної політики центральних банків: сутність, функції та завдання. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. 2018. Випуск 30. Частина 2. С. 76-79.

21. Коцовська Р. Р. Оцінювання банками України кредитного ризику в сучасних економічних умовах. *Науковий вісник НЛТУ України*. 2016. Вип. 26.6. С. 242–249.

22. Петрук О. М. Врахування фактора зовнішньоекономічної діяльності при визначенні кредитоспроможності суб'єкта господарювання. *Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу*. 2019. № 1 (42). С. 64–71.

23. Перезозова І. В., Боднарчук О. Г., Боднарчук О. І., Політова А. С. Нормативно-правові аспекти банківського регулювання та забезпечення надійності банківської системи України. *Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики*. 2019. № 28. С. 26–35.

24. Прасолова С. П. Вплив процентної політики Національного Банку на стан грошово-кредитної безпеки України та її економічне зростання. *Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі*. 2018. № 1 (86). С. 115-122.

25. Простебі Л. І. Стан кредитної діяльності комерційних банків на сучасному етапі розвитку. *Гроші, фінанси і кредит*. 2019. Випуск 31. С. 681-688.

26. Росола У. В., Щока Н. І., Ярмолук М. С. Кредитна політика та аналіз сучасного стану кредитного ринку України. *Науковий вісник Мукачівського державного університету*. 2018. № 1 (9). С. 181-188.

27. Сіухіна К. М. Теоретичні основи економічного аналізу резервів банку. *Економічний аналіз: зб. наук. праць*. Тернопільський національний

економічний університет; редкол.: О. В. Ярошук (голов. ред.) та ін. Тернопіль: Видавничо-поліграфічний центр Тернопільського національного економічного університету «Економічна думка», 2016. Том 26. № 1. С. 83-91.

28. Смолева Т. М. Сучасні методи оцінки кредитоспроможності позичальників банками України. *Финансы, учет, банки*. 2014. № 1. С. 241–245.

29. Чібісова В. Ю. *Обов'язкові резервні вимоги як інструмент регулювання ліквідності банків: вітчизняний та зарубіжний досвід. Проблеми забезпечення ефективного функціонування та стабільного розвитку банківської системи та економіки: тези доповідей учасників VIII Всеукраїнської науково-практичної конференції студентів, аспірантів та молодих вчених.* – Київ : ДВНЗ «Університет банківської справи», 2018. С. 190-193.

30. Шевцова О. Й. та ін. *Кредитна діяльність банків України: проблеми та перспективи розвитку* : монографія; ред. В.В. Коваленко. Одеса : Атлант, 2015. 217 с.

31. Офіційний сайт АТ «Юнекст Банк». URL: <https://unexbank.ua/site/index.php?lang=UA>;

32. Оборотно-сальдовий баланс АТ "ЮНЕКС БАНК" станом на 01.01.2018 року URL: https://unexbank.ua/user_file/oborotno-saldkor_01012018.pdf;

33. Оборотно-сальдовий баланс з урахуванням коригуючих проводок за звітний рік АТ "ЮНЕКС БАНК" станом на 01.01.2019 URL: https://unexbank.ua/user_file/balance_korr_01012019.pdf;

34. Оборотно-сальдовий баланс з урахуванням коригуючих проводок за звітний рік АТ "ЮНЕКС БАНК" м. Київ станом на 01.01.2020 URL: https://unexbank.ua/user_file/balance_korr_01012020.pdf

35. Звіт незалежного аудитора за результатами фінансової звітності АТ «Юнекс Банк» за 2018 рік URL: https://unexbank.ua/user_fileФінансова%Звітність%20за2018%20рік.pdf

36. Офіційні дані щодо розподілу кредитів, наданих фізичним та юридичним особам у національній та іноземній валютах, та розміру кредитного ризику за класами боржника відповідно до Положення № 351.

URL: https://unexbank.ua/user_file/kred_fiz_ur_risk_01012020.pdf

37. Проміжна скорочена фінансова звітність АТ «Юнеск Банк» за період який закінчився 31.03.2020 URL:

https://unexbank.ua/user_file/kv_1_2020.pdf

38. Проміжна скорочена фінансова звітність АТ «Юнеск Банк» за період який закінчився 30.06.2019 URL

https://unexbank.ua/user_file/2_2020.pdf

39. Проміжна скорочена фінансова звітність АТ «Юнеск Банк» за період який закінчився 30.09.2020 URL:

https://unexbank.ua/user_file/3_2020_sm.pdf

40. Розподіл кредитів, наданих фізичним та юридичним особам у національній та іноземній валютах, та розміру кредитного ризику, за класами боржника станом на 01.01.2020

https://unexbank.ua/user_file/kred_fiz_ur_risk_01012020.pdf

41. Ю.В. Ніколаєнко Світовий досвід та сучасні тенденції у галузі управління кредитними ризиками. Ефективна економіка №11, 2015

42. Офіційний сайт ПрАТ «ЗАПОРИЖКОКС»

URL: <https://zaporozhcoke.com/?lang=ru>

43. Закон України Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text>

44. Національний Класифікатор України Класифікація Видів Економічної Діяльності ДК 009:2010 URL:

<https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/vb457609-10#Text>

ДОДАТКИ

Додаток А

**Звіт
про фінансовий стан (Баланс)
на 31.12.2017 (число, місяць, рік)**

Найменування статті	Примітки	Звітний період	Попередній період
1	2	3	4
АКТИВИ			
Грошові кошти та їх еквіваленти		226862	183048
Кошти обов'язкових резервів банку в Національному банку України		0	0
Фінансові активи, що обліковуються за справедливою вартістю через прибуток або збиток		0	0
Кошти в інших банках		204336	20050
Кредити та заборгованість клієнтів		377206	504633
Цінні папери в портфелі банку на продаж		10233	10312
Цінні папери в портфелі банку до погашення		0	0
Інвестиції в асоційовані/асоційовані та дочірні компанії		0	0
Інвестиційна нерухомість		0	0
Дебіторська заборгованість щодо поточного податку на прибуток		1330	1255
Відстрочений податковий актив		0	831
Гудвіл		0	0
Основні засоби та нематеріальні активи		47698	34325
Інші фінансові активи		10576	5632
Інші активи		0	0
Необоротні активи, утримувані для продажу, та активи групи вибуття		0	0
Активи – опис додаткових статей статей та вміст їх показників			
Активи – усього за додатковими статтями		0	0
Усього активів:		878241	760086
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ			
Кошти банків		0	0
Кошти клієнтів		592908	573926
Фінансові зобов'язання, що обліковуються за справедливою вартістю через прибуток або збиток		0	0
Боргові цінні папери, емітовані банком		0	0
Інші залучені кошти		0	0
Зобов'язання щодо поточного податку на прибуток		0	0
Відстрочені податкові зобов'язання		1376	0
Резерви за зобов'язаннями		0	0
Інші фінансові зобов'язання		7076	6360
Інші зобов'язання		0	0
Субординований борг		0	0
Зобов'язання групи вибуття		0	0
Зобов'язання – опис додаткових статей статей та вміст їх показників			
Зобов'язання – усього за додатковими статтями		0	0
Усього зобов'язань:		601360	580286
ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ			
Статутний капітал		292000	292000
Емісійні різниці		4161	4161
Незарєєстрований статутний капітал		0	0
Інший додатковий капітал		0	0
Резервні та інші фонди банку		24	54
Резерви переоцінки		11104	0
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)		-30408	-116415
Власний капітал – опис додаткових статей статей та вміст їх показників			
Власний капітал – усього за додатковими статтями		0	0

Продовження дод. А

Неконтрольована частка		0	0
Усього власного капіталу		276881	179800
Усього зобов'язань та власного капіталу		878241	760086

Затверджено до випуску та підписано			
17.04.2018	року	Голова правління	Г.В.Довгальська
			(підпис, ініціали, прізвище)
Ластенко І.О., т. (044) 585 14 62		Головний бухгалтер	Т.В.Шачек
(прізвище виконавця, номер телефону)			(підпис, ініціали, прізвище)

**Звіт
про прибутки і збитки та інший сукупний дохід
(Звіт про фінансові результати)
за 2017 рік**

Найменування статті	Примітки	Звітний період	Попередній період
1	2	3	4
Процентні доходи		108215	153579
Процентні витрати		-37997	-67280
Чистий процентний дохід/(Чисті процентні витрати)		70218	86299
Чисте (збільшення) зменшення резервів під знецінення кредитів та заборгованості клієнтів, коштів в інших банках		75569	-52145
Чистий процентний дохід/(Чисті процентні витрати) після створення резерву під знецінення кредитів та заборгованості клієнтів, коштів в інших банках		145787	34154
Комісійні доходи		22109	19534
Комісійні витрати		-6871	-7267
Результат від операцій з фінансовими інструментами, що обліковуються за справедливою вартістю через прибуток або збиток		-6039	-444
Результат від операцій з хеджування справедливої вартості		0	0
Результат від продажу цінних паперів у портфелі банку на продаж		592	124
Результат від операцій з іноземною валютою		7345	1830
Результат від переоцінки іноземної валюти		10439	-2078
Результат від переоцінки об'єктів інвестиційної нерухомості		0	0
Доходи/(витрати), які виникають під час первісного визнання фінансових активів за процентною ставкою, вищою або нижчою, ніж ринкова		0	0
Витрати/(доходи), які виникають під час первісного визнання фінансових зобов'язань за процентною ставкою, вищою або нижчою, ніж ринкова		0	0
Чисте (збільшення) зменшення резервів під знецінення дебіторської заборгованості та інших фінансових активів		794	-963
Чисте (збільшення) зменшення резервів під знецінення цінних паперів у портфелі банку на продаж		0	0
Чисте (збільшення) зменшення резервів під знецінення цінних паперів у портфелі банку до погашення		0	0
Чисте (збільшення) зменшення резервів за зобов'язаннями		0	1937
Інші операційні доходи		2579	1839
Адміністративні та інші операційні витрати		-89777	-69505
Частка в прибутку/(збитку) асоційованих компаній		0	0

Закінчення дод. А

Додаткові статті (доходи) – опис статей та вміст показників		
Додаткові статті (доходи) – усього за додатковими статтями	0	0
Додаткові статті (витрати) – опис статей та вміст показників		
Додаткові статті (витрати) – усього за додатковими статтями	0	0
Прибуток/(збиток) до оподаткування	86958	-20839
Витрати на податок на прибуток	-951	-107
Прибуток/(збиток) від діяльності, що триває	0	0
Прибуток/(збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	0	0
Прибуток/(збиток) за рік	86007	-20946
ІНШИЙ СУКУПНИЙ ДОХІД:		
СТАТТІ, ЩО НЕ БУДУТЬ РЕКЛАСИФІКОВАНІ В ПРИБУТОК ЧИ ЗБИТОК		
Переоцінка основних засобів та нематеріальних активів	12726	0
Частка іншого сукупного прибутку асоційованої компанії	0	0
Додаткові статті (сукупні доходи) – опис статей та вміст показників		
Додаткові статті (сукупні доходи) – усього за додатковими статтями	0	0
Додаткові статті (сукупні витрати) – опис статей та вміст показників		
Додаткові статті (сукупні витрати) – усього за додатковими статтями	0	0
Податок на прибуток, пов'язаний із статтями іншого сукупного доходу, що не буде рекласифікований у прибуток чи збиток	-1622	0
Інший сукупний дохід, що не буде рекласифікований у прибуток чи збиток після оподаткування	11104	0
СТАТТІ, ЩО БУДУТЬ РЕКЛАСИФІКОВАНІ В ПРИБУТОК ЧИ ЗБИТОК		
Переоцінка цінних паперів у портфелі банку на продаж	-37	0
Результат переоцінки за операціями з хеджування грошових потоків	0	0
Накопичені курсові різниці від перерахунку у валюту подання звітності	0	0
Частка іншого сукупного прибутку асоційованої компанії	0	0
Додаткові статті (сукупні доходи) – опис статей та вміст показників		
Додаткові статті (сукупні доходи) – усього за додатковими статтями	0	0
Додаткові статті (сукупні витрати) – опис статей та вміст показників		
Додаткові статті (сукупні витрати) – усього за додатковими статтями	0	0
Податок на прибуток, пов'язаний із статтями, іншого сукупного доходу, що буде рекласифікований у прибуток чи збиток	7	0
Інший сукупний дохід, що буде рекласифікований в прибуток чи збиток після оподаткування	-30	0
Інший сукупний дохід після оподаткування	0	0
Усього сукупного доходу за рік	97081	-20748
Прибуток (збиток), що належить:		
власникам банку	0	0
неконтрольованій частці	0	0
Усього сукупного доходу, що належить:		
власникам банку	0	0
неконтрольованій частці	0	0
Прибуток/(збиток) на акцію від діяльності, що триває:		
чистий прибуток/(збиток) на одну просту акцію	0.0003	-0.0001
скоригований чистий прибуток/(збиток) на одну просту акцію	0	0
Прибуток/(збиток) на акцію від припиненої діяльності:		
чистий прибуток/(збиток) на одну просту акцію	0	0
скоригований чистий прибуток/(збиток) на одну просту акцію	0	0
Прибуток/(збиток) на акцію, що належить власникам банку:		
чистий прибуток/(збиток) на одну просту акцію за рік	0	0
скоригований чистий прибуток/(збиток) на одну просту акцію за рік	0	0

Додаток Б

Код за ЄДРПОУ емітента:	20023569
Повне найменування емітента:	АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "ЮНЕКС БАНК"
Дата, на яку складено інформацію:	31.12.2018

Річна фінансова звітність банку

Баланс
(Звіт про фінансовий стан) банку
на **31.12.2018** (число, місяць, рік)

Найменування статті	Примітки	Звітний період	Попередній період
1	2	3	4
АКТИВИ			
Грошові кошти та їх еквіваленти		72495	131410
Кошти обов'язкових резервів банку в Національному банку України		0	0
Фінансові активи, що обліковуються за справедливою вартістю через прибуток або збиток		0	0
Кошти в інших банках		119220	95482
Кредити та заборгованість клієнтів		328587	377206
Цінні папери в портфелі банку на продаж		19909	10233
Цінні папери в портфелі банку до погашення		313737	201207
Інвестиції в асоційовані/асоційовані та дочірні компанії		0	0
Інвестиційна нерухомість		0	0
Дебіторська заборгованість щодо поточного податку на прибуток		1329	1330
Відстрочений податковий актив		0	0
Гудвіл		0	0
Основні засоби та нематеріальні активи		51675	47698
Інші фінансові активи		0	0
Інші активи		24731	13675
Необоротні активи, утримувані для продажу, та активи групи вибуття		0	0
Активи – опис додаткових статей статей та вміст їх показників			
Активи – усього за додатковими статтями		0	0
Усього активів:		931683	878241
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ			
Кошти банків		0	0
Кошти клієнтів		635443	581135
Фінансові зобов'язання, що обліковуються за справедливою вартістю через прибуток або збиток		0	0
Боргові цінні папери, емітовані банком		0	0
Інші залучені кошти		9460	11773
Зобов'язання щодо поточного податку на прибуток		0	0
Відстрочені податкові зобов'язання		1420	1376
Резерви за зобов'язаннями		21	0
Інші фінансові зобов'язання		0	0
Інші зобов'язання		16697	7076
Субординований борг		0	0
Зобов'язання групи вибуття		0	0
Зобов'язання – опис додаткових статей статей та вміст їх показників			
Зобов'язання – усього за додатковими статтями		0	0
Усього зобов'язань:		663041	601360
ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ			
Статутний капітал		292000	292000
Емісійні різниці		4161	4161

Продовження дод. Б

Незареєстрований статутний капітал		0	0
Інший додатковий капітал		0	0
Резервні та інші фонди банку		9977	1376
Резерви переоцінки		11190	11128
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)		-48686	-31784
Власний капітал – опис додаткових статей статей та вміст їх показників			
Власний капітал – усього за додатковими статтями		0	0
Неконтрольована частка		0	0
Усього власного капіталу		268642	276881
Усього зобов'язань та власного капіталу		931683	878241

Затверджено до випуску та підписано			
05.04.2019	року	Голова правління	Г.В.Довгальська
			(підпис, ініціали, прізвище)
Ластенко І.О., т. (044) 585 14 62		Головний бухгалтер	І.А.Морозова
(прізвище виконавця, номер телефону)			(підпис, ініціали, прізвище)

Звіт
про прибутки і збитки та інший сукупний дохід
(Звіт про фінансові результати) банку
за 2018 рік

Найменування статті	Примітки	Звітний період	Попередній період
1	2	3	4
Процентні доходи		126347	108215
Процентні витрати		-37520	-37997
Чистий процентний дохід/(Чисті процентні витрати)		88827	70218
Чисте (збільшення) зменшення резервів під знецінення кредитів та заборгованості клієнтів, коштів в інших банках		0	0
Чистий процентний дохід/(Чисті процентні витрати) після створення резерву під знецінення кредитів та заборгованості клієнтів, коштів в інших банках		0	0
Комісійні доходи		34492	22109
Комісійні витрати		-13147	-6871
Результат від операцій з фінансовими інструментами, що обліковуються за справедливою вартістю через прибуток або збиток		8885	-5447
Результат від операцій з хеджування справедливої вартості		0	0
Результат від продажу цінних паперів у портфелі банку на продаж		0	0
Результат від операцій з іноземною валютою		13294	7345
Результат від переоцінки іноземної валюти		960	10439
Результат від переоцінки об'єктів інвестиційної нерухомості		0	0
Доходи/(витрати), які виникають під час первісного визнання фінансових активів за процентною ставкою, вищою або нижчою, ніж ринкова		0	0
Витрати/(доходи), які виникають під час первісного визнання фінансових зобов'язань за процентною ставкою, вищою або нижчою, ніж ринкова		0	0

Продовження Дод. Б

Чисте (збільшення) зменшення резервів під знецінення дебіторської заборгованості та інших фінансових активів	-8981	76363
Чисте (збільшення) зменшення резервів під знецінення цінних паперів у портфелі банку на продаж	0	0
Чисте (збільшення) зменшення резервів під знецінення цінних паперів у портфелі банку до погашення	0	0
Чисте (збільшення) зменшення резервів за зобов'язаннями	-54	0
Інші операційні доходи	6359	2579
Адміністративні та інші операційні витрати	-141702	-89777
Частка в прибутку/(збитку) асоційованих компаній	0	0
Додаткові статті (доходи) – опис статей та вміст показників		
Додаткові статті (доходи) – усього за додатковими статтями	0	0
Додаткові статті (витрати) – опис статей та вміст показників		
Додаткові статті (витрати) – усього за додатковими статтями	0	0
Прибуток/(збиток) до оподаткування	-11067	86958
Витрати на податок на прибуток	-124	-951
Прибуток/(збиток) від діяльності, що триває	0	0
Прибуток/(збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	0	0
Прибуток/(збиток) за рік	-11191	86007
ІНШИЙ СУКУПНИЙ ДОХІД:		
СТАТТІ, ЩО НЕ БУДУТЬ РЕКЛАСИФІКОВАНІ В ПРИБУТОК ЧИ ЗБИТОК		
Переоцінка основних засобів та нематеріальних активів	77	11104
Частка іншого сукупного прибутку асоційованої компанії	0	0
Додаткові статті (сукупні доходи) – опис статей та вміст показників		
Додаткові статті (сукупні доходи) – усього за додатковими статтями	0	0
Додаткові статті (сукупні витрати) – опис статей та вміст показників		
Додаткові статті (сукупні витрати) – усього за додатковими статтями	0	0
Податок на прибуток, пов'язаний із статтями іншого сукупного доходу, що не буде рекласифікований у прибуток чи збиток	0	0
Інший сукупний дохід, що не буде рекласифікований у прибуток чи збиток після оподаткування	0	0
СТАТТІ, ЩО БУДУТЬ РЕКЛАСИФІКОВАНІ В ПРИБУТОК ЧИ ЗБИТОК		
Переоцінка цінних паперів у портфелі банку на продаж	-15	-30
Результат переоцінки за операціями з хеджування грошових потоків	0	0
Накопичені курсові різниці від перерахунку у валюту подання звітності	0	0
Частка іншого сукупного прибутку асоційованої компанії	0	0
Додаткові статті (сукупні доходи) – опис статей та вміст показників		
Додаткові статті (сукупні доходи) – усього за додатковими статтями	0	0
Додаткові статті (сукупні витрати) – опис статей та вміст показників		
Додаткові статті (сукупні витрати) – усього за додатковими статтями	0	0
Податок на прибуток, пов'язаний із статтями, іншого сукупного доходу, що буде рекласифікований у прибуток чи збиток	0	0
Інший сукупний дохід, що буде рекласифікований в прибуток чи збиток після оподаткування	0	0
Інший сукупний дохід після оподаткування	62	11074
Усього сукупного доходу за рік	-11129	97081
Прибуток (збиток), що належить:		
власникам банку	0	0
неконтрольованій частці	0	0
Усього сукупного доходу, що належить:		
власникам банку	0	0
неконтрольованій частці	0	0
Прибуток/(збиток) на акцію від діяльності, що триває:		
чистий прибуток/(збиток) на одну просту акцію	-0.03	0.3
скоригований чистий прибуток/(збиток) на одну просту акцію	0	0
Прибуток/(збиток) на акцію від припиненої діяльності:		
чистий прибуток/(збиток) на одну просту акцію	0	0

Закінчення Дод. Б

скоригований чистий прибуток/(збиток) на одну просту акцію		0	0
Прибуток/(збиток) на акцію, що належить власникам банку:			
чистий прибуток/(збиток) на одну просту акцію за рік		0	0
скоригований чистий прибуток/(збиток) на одну просту акцію за рік		0	0

Затверджено до випуску та підписано			
05.04.2019	року	Голова правління	Г.В.Довгальська
			(підпис, ініціали, прізвище)
Ластенко І.О., т. (044) 585 14 62	Головний бухгалтер	І.А.Морозова	
(прізвище виконавця, номер телефону)		(підпис, ініціали, прізвище)	

Додаток В

Баланс (Звіт про фінансовий стан) банку на 30.09.2020 (число, місяць, рік)			
Найменування статті	Примітки	Звітний період	Попередній період
1	2	3	4
АКТИВИ			
Грошові кошти та їх еквіваленти		67700	76840
Кошти обов'язкових резервів банку в Національному банку України		0	0
Фінансові активи, що обліковуються за справедливою вартістю через прибуток або збиток		0	0
Кошти в інших банках		121920	74033
Кредити та заборгованість клієнтів		153676	214827
Цінні папери в портфелі банку на продаж		274280	470769
Цінні папери в портфелі банку до погашення		0	0
Інвестиції в асоційовані/асоційовані та дочірні компанії		0	0
Інвестиційна нерухомість		0	0
Дебіторська заборгованість щодо поточного податку на прибуток		1329	1329
Відстрочений податковий актив		0	0
Гудвіл		0	0
Основні засоби та нематеріальні активи		54964	52726
Інші фінансові активи		14831	44111
Інші активи		1847	2486
Необоротні активи, утримувані для продажу, та активи групи вибуття		0	0
Активи – опис додаткових статей статей та вміст їх показників			
Активи – усього за додатковими статтями		0	0
Усього активів:		690547	937121
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ			
Кошти банків			0
Кошти клієнтів		404034	637971
Фінансові зобов'язання, що обліковуються за справедливою вартістю через прибуток або збиток		0	0
Боргові цінні папери, емітовані банком		0	0
Інші залучені кошти		5042	6514
Зобов'язання щодо поточного податку на прибуток		0	0
Відстрочені податкові зобов'язання		1010	1033
Резерви за зобов'язаннями		0	0
Інші фінансові зобов'язання		18099	7200
Інші зобов'язання		6597	6491
Субординований борг		0	0

Продовження дод. В

Зобов'язання групи вибуття		0	0
Зобов'язання – опис додаткових статей статей та вміст їх показників			
Зобов'язання – усього за додатковими статтями		0	0
Усього зобов'язань:		434782	659209
ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ			
Статутний капітал		292000	292000
Емісійні різниці		4161	4161
Незарєєстрований статутний капітал		0	0
Інший додатковий капітал		0	0
Резервні та інші фонди банку		9977	9977
Резерви переоцінки		12079	11258
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)		-62452	-39484
Власний капітал – опис додаткових статей статей та вміст їх показників			
Власний капітал – усього за додатковими статтями		0	0
Неконтрольована частка		0	0
Усього власного капіталу		255765	277912
Усього зобов'язань та власного капіталу		690547	937121

Затверджено до випуску та підписано			
26.10.2020	року	Голова правління	Довгальська Г.В.
			(підпис, ініціали, прізвище)
Ластенко І.О., т. (044) 585 14 62		Головний бухгалтер	Шиманська С.М.
(прізвище виконавця, номер телефону)			(підпис, ініціали, прізвище)

**Звіт
про прибутки і збитки та інший сукупний дохід
(звіт про фінансові результати) банку
за 3 квартал 2020 року**

Найменування статті	При мітк и	Звітний період	Попередній період
1	2	3	4
Процентні доходи		83060	108326
Процентні витрати		-14988	-28400
Чистий процентний дохід/(Чисті процентні витрати)		68072	79926
Чисте (збільшення) зменшення резервів під знецінення кредитів та заборгованості клієнтів, коштів в інших банках		-30024	-6458
Чистий процентний дохід/(Чисті процентні витрати) після створення резерву під знецінення кредитів та заборгованості клієнтів, коштів в інших банках		38048	73468
Комісійні доходи		30088	35335

Продовження дод. В

Комісійні витрати		-10787	-10827
Результат від операцій з фінансовими інструментами, що обліковуються за справедливою вартістю через прибуток або збиток		0	12443
Результат від операцій з хеджування справедливої вартості		0	0
Результат від продажу цінних паперів у портфелі банку на продаж		0	0
Результат від операцій з іноземною валютою		-97	7556
Результат від переоцінки іноземної валюти		17165	-13375
Результат від переоцінки об'єктів інвестиційної нерухомості		0	0
Доходи/(витрати), які виникають під час первісного визнання фінансових активів за процентною ставкою, вищою або нижчою, ніж ринкова		0	0
Витрати/(доходи), які виникають під час первісного визнання фінансових зобов'язань за процентною ставкою, вищою або нижчою, ніж ринкова		0	0
Чисте (збільшення) зменшення резервів під знецінення дебіторської заборгованості та інших фінансових активів		322	-50
Чисте (збільшення) зменшення резервів під знецінення цінних паперів у портфелі банку на продаж		0	0
Чисте (збільшення) зменшення резервів під знецінення цінних паперів у портфелі банку до погашення		0	0
Чисте (збільшення) зменшення резервів за зобов'язаннями		0	-10
Інші операційні доходи		3384	1854
Адміністративні та інші операційні витрати		-101057	-112761
Частка в прибутку/(збитку) асоційованих компаній		0	0
Додаткові статті (доходи) – опис статей та вміст показників			
Додаткові статті (доходи) – усього за додатковими статтями		0	0
Додаткові статті (витрати) – опис статей та вміст показників			
Додаткові статті (витрати) – усього за додатковими статтями		0	0
Прибуток/(збиток) до оподаткування		-22934	-6367
Витрати на податок на прибуток		-34	275
Прибуток/(збиток) від діяльності, що триває		-22968	-6092
Прибуток/(збиток) від припиненої діяльності після оподаткування		0	0
Прибуток/(збиток) за рік		-22968	-6092
ІНШИЙ СУКУПНИЙ ДОХІД:			
СТАТТІ, ЩО НЕ БУДУТЬ РЕКЛАСИФІКОВАНІ В ПРИБУТОК ЧИ ЗБИТОК			
Переоцінка основних засобів та нематеріальних активів		58	57
Частка іншого сукупного прибутку асоційованої компанії		0	0
СТАТТІ, ЩО БУДУТЬ РЕКЛАСИФІКОВАНІ В ПРИБУТОК ЧИ ЗБИТОК			
Переоцінка цінних паперів у портфелі банку на продаж		763	-9
Інший сукупний дохід після оподаткування		821	48
Усього сукупного доходу за рік		-22147	-6044
власникам банку		-22147	-6044
власникам банку		-22147	-6044
чистий прибуток/(збиток) на одну просту акцію		-0.07866	-0.02087
чистий прибуток/(збиток) на одну просту акцію за рік		-0.07585	-0.0207

Додаток Д

**Дані щодо кредитів та заборгованості клієнтів (до резервування) в
АТ «Юнекст Банк» станом на 31.12.2017 р. (тис. грн.)**

Показники	Кредити юридичним особам	Кредити фізичним особам – споживчі кредити	Факторинг	Кредити фізичним особам – іпотечні кредити	Всього
1	2	3	4	5	6
<i>Не прострочені та не знецінені.</i>					
великі позичальники з кредитною історією більше двох років	0	0	0	0	0
нові великі позичальники	0	0	0	0	0
кредити середнім компаніям	8 659	0	0	0	8 659
кредити малим компаніям	151 502	0	0	0	151 502
інші кредити фізичним особам	0	19 543	0	10 963	30 506
Всього не прострочених та не знецінених	160 161	19 543	0	10 963	190 667
<i>Прострочені, але не знецінені:</i>					
із затримкою платежу до 31 дня	1	765	0	306	1 072
із затримкою платежу від 32 до 92 днів	0	381	0	421	802
із затримкою платежу від 93 до 183 днів	0	528	0	0	528
із затримкою платежу від 184 до 366 (367) днів	0	0	0	0	0
днів	0	166	0	0	166
Всього прострочених, але не знецінених	1	1 840	0	727	2 568
<i>Індивідуально знецінені кредити (загальна сума)</i>					
строк погашення не настав	194 889	0	0	0	194 889
із затримкою платежу до 31 дня	0	19	0	0	19
із затримкою платежу від 32 до 92 днів	0	0	0	0	0
із затримкою платежу від 93 до 183 днів	0	0	0	0	0
із затримкою платежу від 184 до 366 (367) днів	0	0	0	0	0
із затримкою платежу більше ніж 366 (367) днів	111 572	7 471	0	5 113	124 156
Всього індивідуально знецінених кредитів (загальна сума)	306 461	7 490	0	5 113	319 064
Всього кредитів та заборгованості клієнтів (загальна сума)	466 623	28 873	0	16 803	512 299
Мінус резерви на знецінення	(122 396)	(7 509)	0	(5 188)	(135093)
Всього кредитів та заборгованості клієнтів	344 227	21 364	0	11 615	377 206

Продовження дод. Д

**Дані щодо кредитів та заборгованості клієнтів (до резервування) в
АТ «Юнекст Банк» станом на 31.12.2018 р. (тис. грн.)**

Показники	Кредити юридичним особам	Кредити фізичним особам – споживчі кредити	Кредити фізичним особам – іпотечні кредити	Всього
<i>Кредити, що знаходяться на 1-й стадії зменшення корисності, в тому числі</i>	225 832	86 721	8 963	321 516
із затримкою платежу до 30 днів	0	5 374	294	5 668
Всього кредитів, що знаходяться на 1-й стадії зменшення корисності	225 832	86 721	8 963	321 516
<i>Кредити, що знаходяться на 2-й стадії зменшення корисності, в тому числі</i>	0	8 003	417	8 420
із затримкою платежу до 30 днів	0	0	0	0
із затримкою платежу від 31 до 90 днів	0	8 003	417	8 420
Всього кредитів, що знаходяться на 2-й стадії зменшення корисності	0	8 003	417	8 420
<i>Кредити, що знаходяться на 3-й стадії зменшення корисності</i>	116 904	25 770	4 997	147 671
із затримкою платежу до 30 днів	9	350	0	359
із затримкою платежу від 31 до 90 днів	0	287	0	287
із затримкою платежу від 91 до 183 днів	0	6 191	0	6 191
із затримкою платежу від 184 до 365 (366) днів	0	8 239	0	8 239
із затримкою платежу більше ніж 366 (367) днів	116 895	10 703	4 997	132 595
Всього кредитів, що знаходяться на 3-й стадії зменшення корисності	116 904	25 770	4 997	147 671
Загальна сума кредитів до вирахування резервів	342 736	120 494	14 377	477 607
Резерв під знецінення за кредитами	(117 101)	(26 445)	(5 474)	(149020)
Усього кредитів за мінусом резервів	225 635	94 049	8 903	328 587

Продовження дод.Д

**Дані щодо кредитів та заборгованості клієнтів (до резервування) в
АТ «Юнекст Банк» станом на 31.12.2019 р. (тис. грн.)**

Показники	Кредити юридичним особам	Кредити фізичним особам – споживчі кредити	Факторинг	Кредити фізичним особам – іпотечні кредити	Всього
1	2	3	4	5	6
<i>Не прострочені та не знецінені:</i>					
великі позичальники з кредитною історією більше двох років	0	0	0	0	0
нові великі позичальники	0	0	0	0	0
кредити середнім компаніям	80 982	0	0	0	80 982
кредити малим компаніям	226 809	0	0	0	226 809
інші кредити фізичним особам	0	4 499	0	15 303	19 802
Всього не прострочених та не знецінених	307 791	4 499	0	15 303	327 593
<i>Прострочені, але не знецінені:</i>					
із затримкою платежу до 31 дня	257	61	0	0	318
із затримкою платежу від 32 до 92 днів	0	81	0	0	81
із затримкою платежу від 93 до 183 днів	0	0	2817	0	2817
із затримкою платежу від 184 до 366 (367) днів	0	98	3 524	0	3 622
із затримкою платежу більше ніж 366 (367) днів	0	0	0	0	0
Всього прострочених, але не знецінених	257	240	6 341	0	6 838
<i>Індивідуально знецінені кредити (загальна сума)</i>					
строк погашення не настав	177 361	801	0	0	178 162
із затримкою платежу до 31 дня	0	95	0	0	95
із затримкою платежу від 32 до 92 днів	0	0	0	0	0
із затримкою платежу від 93 до 183 днів	0	31	0	0	31
із затримкою платежу від 184 до 366 (367) днів	187 230	676	0	0	187 906
із затримкою платежу більше ніж 366 (367) днів	4 703	8 934	0	5 136	18 773
Всього індивідуально знецінених кредитів (загальна сума)	369 294	10 537	0	5 136	384 967
Всього кредитів та заборгованості клієнтів (загальна сума)	677 342	15 276	6 341	20 439	719 398
Мінус резерви на знецінення	(193 984)	(9 304)	(6 341)	(5 136)	(214765)

Баланс (Звіт про фінансовий стан) ПрАТ «ЗАПОРІЖКОКС» станом на 31.12.2019 р.*

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи:	1000	5 212	3 754
первісна вартість	1001	14 343	14 803
накопичена амортизація	1002	9 131	11 049
Незавершені капітальні інвестиції	1005	687 855	422 479
Основні засоби:	1010	873 568	2 407 564
первісна вартість	1011	1 446 401	2 524 246
знос	1012	572 833	116 682
Інвестиційна нерухомість:	1015	0	0
первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	0	0
знос інвестиційної нерухомості	1017	0	0

Продовження дод. Ж

Довгострокові біологічні активи:	1020	0	0
первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	0	0
накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	0	0
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0	0
інші фінансові інвестиції	1035	0	0
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	0	0
Відстрочені податкові активи	1045	26 906	0
Гудвіл	1050	0	0
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0	0
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0	0
Інші необоротні активи	1090	0	0
Усього за розділом I	1095	1 593 541	2 833 797
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	1 191 222	392 663

Продовження дод. Ж

Виробничі запаси	1101	458 191	336 286
Незавершене виробництво	1102	59 692	46 976
Готова продукція	1103	32 641	8 753
Товари	1104	640 698	648
Поточні біологічні активи	1110	0	0
Депозити перестраховання	1115	0	0
Векселі одержані	1120	0	0
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	5 399 212	2 241 285
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	10 524	10 768
з бюджетом	1135	226 183	66 321
у тому числі з податку на прибуток	1136	0	48 507
з нарахованих доходів	1140	0	0
із внутрішніх розрахунків	1145	0	0
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	28 860	896 082

Продовження дод.Ж

Поточні фінансові інвестиції	1160	0	0
Гроші та їх еквіваленти	1165	27 866	23 321
Готівка	1166	0	65
Рахунки в банках	1167	27 866	23 321
Витрати майбутніх періодів	1170	25 790	38 792
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0	0
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	0	0
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0	0
резервах незароблених премій	1183	0	0
інших страхових резервах	1184	0	0
Інші оборотні активи	1190	0	40 795
Усього за розділом II	1195	6 909 657	3 710 027
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0	0
Баланс	1300	8 503 198	6 543 824

Продовження дод. Ж

Пасив	Код рядка	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	1 193	1 193
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0	0
Капітал у дооцінках	1405	195 853	1 013 384
Додатковий капітал	1410	87 771	87 771
Емісійний дохід	1411	0	0
Накопичені курсові різниці	1412	0	0
Резервний капітал	1415	12 366	12 366
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	3 451 086	3 625 369
Неоплачений капітал	1425	(0)	(0)
Вилучений капітал	1430	(0)	(0)
Інші резерви	1435	0	0
Усього за розділом I	1495	3 748 269	4 740 083
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			

Продовження дод. Ж

Відстрочені податкові зобов'язання	1500	0	158 134
Пенсійні зобов'язання	1505	236 635	343 750
Довгострокові кредити банків	1510	0	0
Інші довгострокові зобов'язання	1515	4 196	2 578
Довгострокові забезпечення	1520	0	0
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	0	0
Цільове фінансування	1525	0	0
Благодійна допомога	1526	0	0
Страхові резерви, у тому числі:	1530	0	0
резерв довгострокових зобов'язань; (на початок звітного періоду)	1531	0	0
резерв збитків або резерв належних виплат; (на початок звітного періоду)	1532	0	0
резерв незароблених премій; (на початок звітного періоду)	1533	0	0
інші страхові резерви; (на початок звітного періоду)	1534	0	0
Інвестиційні контракти;	1535	0	0

Продовження дод. Ж

Призовий фонд	1540	0	0
Резерв на виплату джек-поту	1545	0	0
Усього за розділом II	1595	240 831	504 462
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	0	0
Векселі видані	1605	0	0
Поточна кредиторська заборгованість: за довгостроковими зобов'язаннями	1610	1 182	1 011
за товари, роботи, послуги	1615	3 930 322	1 138 238
за розрахунками з бюджетом	1620	66 241	7 548
за у тому числі з податку на прибуток	1621	58 312	0
за розрахунками зі страхування	1625	2 190	2 233
за розрахунками з оплати праці	1630	8 397	8 179
за одержаними авансами	1635	9 360	893
за розрахунками з учасниками	1640	2 248	2 248
із внутрішніх розрахунків	1645	0	0

Продовження дод. Ж

за страховою діяльністю	1650	0	0
Поточні забезпечення	1660	19 867	13 977
Доходи майбутніх періодів	1665	0	0
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	474 291	124 952
Усього за розділом III	1695	4 514 098	1 299 279
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	0
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0	0
Баланс	1900	8 503 198	6 543 824

Продовження дод. Ж

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) ПрАТ «ЗАПОРІЖКОКС» станом на 31.12.2019 р.***I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ**

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	12 365 901	9 208 474
Чисті зароблені страхові премії	2010	0	0
Премії підписані, валова сума	2011	0	0
Премії, передані у перестраховання	2012	0	0
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	0	0
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	0	0

Продовження Додатку К

Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(12 003 258)	(7 755 143)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	390	0
Валовий: прибуток	2090	362 643	1 453 331
Валовий: збиток	2095	(0)	(0)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	0	0

Продовження дод. Ж

Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	0	0
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	0	0
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	0	0
Інші операційні доходи	2120	460 272	2 330 788
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	0	0
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	0	0
Дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	0	0
Адміністративні витрати	2130	(98 860)	(89 669)
Витрати на збут	2150	(86 527)	(33 986)
Інші операційні витрати	2180	(489 558)	(2 266 056)
Витрат від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	0	0
Витрат від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	0	0
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	147 970	1 394 408
Фінансовий результат від операційної діяльності: збиток	2195	(0)	(0)
Дохід від участі в капіталі	2200	0	0
Інші фінансові доходи	2220	2 425	383

Продовження дод. Ж

Інші доходи	2240	8 501	8 007
Дохід від благодійної допомоги	2241	0	0
Фінансові витрати	2250	(32 567)	(27 707)
Втрати від участі в капіталі	2255	(0)	(0)
Інші витрати	2270	(8 712)	(13 158)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	0	0
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	117 617	1 361 933
Фінансовий результат до оподаткування: збиток	2295	(0)	(0)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(20 948)	(243 648)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0	0
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	96 669	1 118 285
Чистий фінансовий результат: збиток	2355	(0)	(0)
II. СУКУПНИЙ ДОХІД			
Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	1 189 704	0

Продовження дод. Ж

Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів		2405	0	0
Накопичені курсові різниці		2410	0	0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств		2415	0	0
Інший сукупний дохід		2445	(96 194)	(10 067)
Інший сукупний дохід до оподаткування		2450	1 093 510	(10 067)
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом		2455	198 365	(1 812)
Інший сукупний дохід після оподаткування		2460	895 145	(8 255)
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)		2465	991 814	1 110 030
III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ				
Матеріальні затрати	2500	8 768 349		8 120 414
Витрати на оплату праці	2505	197 665		273 573
Відрахування на соціальні заходи	2510	43 276		56 853
Амортизація	2515	214 935		119 436

Закінчення дод. Ж

Інші операційні витрати	2520	811 364	354 510
Разом	2550	10 035 589	8 924 786
IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ			
Середньорічна кількість простих акцій	2600	119325280	119325280
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	119325280	119325280
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	0,81013	9,37174
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	0,81013	9,37174
Дивіденди на одну просту акцію	2650	0	0

Додаток К

Розрахунок фінансових показників позичальника-юридичної особи ПрАТ «ЗАПОРІЖКОКС»

№ з/п	Фінансовий показник	Характеристика	Формула розрахунку	Алгоритм розрахунку	Значення, %
1	К ₁ , МК ₁ - показники капіталу = X1	Частка капіталу в балансі підприємства	$\frac{\text{Власний капітал}}{\text{Валюта балансу (актив)}}$	$\frac{\text{ф. 1 р. 1495 гр. 4}}{\text{ф. 1 р. 1300 гр. 4}}$	$4740083/6543824 * 100 = 72,436$
2	К ₂ , МК ₂ - показники загальної ліквідності = X2	Спроможність підприємства покривати короткострокові зобов'язання за рахунок оборотних активів	$\frac{\text{Оборотні активи}}{\text{Поточні зобов'язання і забезпечення}}$	$\frac{\text{ф. 1 р. 1125 + р. 1100 + р. 1110 + р. 1165 гр. 4}}{\text{ф. 1 р. 1695 гр. 4}}$	$(2241285+392663+0+23321)/1299279 * 100 = 204,519$
3	МК3 - показники покриття боргу прибутком до оподаткування = X3	Спроможність обслуговування боргу прибутком до оподаткування	$\frac{\text{Фінансовий результат до оподаткування/ Чисті короткострокові та довгострокові зобов'язання}}{\text{Чисті короткострокові та довгострокові зобов'язання}}$	-	-

Продовження дод. К

4	К ₄ , МК ₄ - показники швидкої ліквідності = X4	Спроможність підприємства покривати короткострокові зобов'язання за рахунок високоліквідних активів	Високоліквідні активи	ф. 1 р. 1125 + р. 1165 гр. 4	$(2241285+23321)/1299279*100 = 174,297$
			Поточні зобов'язання і забезпечення	ф. 1 р. 1695 гр. 4	
5	К ₅ , МК ₅ - показники оборотності запасів = X5	Період повного обороту запасів	Запаси	(ф. 1 р. 1100 + р. 1110 гр. 4) · 365	$(392663+0)*365/12003258*100 = 1\ 194,026$
			Собівартість реалізованої продукції	ф. 2 р. 2050 гр. 3	
6	К ₆ , МК ₆ - показники покриття боргу валовим прибутком = X6	Спроможність обслуговування боргу валовим прибутком	Валовий прибуток	ф. 2 р. 2090 - р. 2095 гр. 3	$(362643-0)/(0+2578+0+1011-23321)*100 =$ -1 837,842
			Чисті короткострокові та довгострокові зобов'язання	ф. 1 р. 1510 + р. 1515 + р. 1600 + р. 1610 - р. 1165 гр. 4	
7	К7, МК7 - показники заборгованості = X7	Частка боргу підприємства до активів	Короткострокові та довгострокові зобов'язання	ф. 1 р. 1510 + р. 1515 + р. 1600 + р. 1610 гр. 4	$(0+2578+0+1011)/6543824*100 = 0,055$
			Валюта балансу (активи)	ф. 1 р. 1300 гр. 4	

Продовження дод.К

8	К ₈ , МК ₈ - показники оборотності кредиторської заборгованості = X8	Період повного обороту кредиторської заборгованості	Поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги Собівартість реалізованої продукції	ф. 1 р. 1615 гр. 4 х 365 ф. 2 р. 2050 гр. 3	$1138238 * 365 / 12003258 * 100 = 3\,461,201$
9	К ₉ - показник рентабельності операційної діяльності = X9	Ефективність операційної діяльності підприємства	Фінансовий результат від операційної діяльності Чистий дохід від реалізованої продукції (зароблених страхових премій)	ф. 2 р. 2190 - р. 2195 гр. 3 ф. 2 р. 2000 + р. 2010 гр. 3	$(147970 - 0) / (12365901 + 0) * 100 = 1,197$
10	К ₁₀ - показник поточної ліквідності = X10	Спроможність підприємства покривати короткострокові зобов'язання за рахунок поточних активів	Поточні активи Поточні зобов'язання і забезпечення	ф. 1 р. 1195 гр. 4 ф. 1 р. 1695 гр. 4	$3710027 / 1299279 * 100 = 285,545$

Продовження дод. К

11	К ₁₁ , МК ₁₁ - показники покриття боргу чистим доходом = X11	Спроможність обслуговування боргу доходами від основного виду діяльності	Чисті короткострокові та довгострокові зобов'язання <hr/> Чистий дохід від реалізованої продукції (зароблених страхових премій)	ф. 1 р. 1510 + р. 1515 + р. 1600 + р. 1610 - р. 1165 гр. 4 <hr/> ф. 2 р. 2000 + р. 2010 гр. 3	$(0+2578+0+1011-23321)/(12365901+0)*100 = -0.16$
12	МК ₁₂ - показник покриття активів прибутком до оподаткування = X12	Ефективність використання активів підприємства	Фінансовий результат до оподаткування <hr/> Валюта балансу (актив)	-	-
13	К ₁₃ , МК ₁₃ - показники частки неопераційних елементів балансу = X13	Частка активів, яка не має прямого відношення до операційної діяльності підприємства	Неопераційні активи <hr/> Валюта балансу (актив)	ф. 1 р. 1000 + р. 1030 + р. 1035 + р. 1040 + р. 1045 + р. 1050 + р. 1090 + р. 1155 + р. 1160 + р. 1190 гр. 4 <hr/> ф. 1 р. 1300 гр. 4	$(3754+0+0+0+0+0+0+896082+0+40795)/6543824*100 = 14,374$

Закінчення дод. К

14	К ₁₄ , МК ₁₄ - показники оборотності поточних активів = X ₁₄	Період повного обороту поточних активів	Поточні активи <hr/> Чистий дохід від реалізованої продукції (зароблених страхових премій)	ф. 1 р. 1195 гр. 4 x 365 <hr/> ф. 2 р. 2000 + р. 2010 гр. 3	$(3710027*365)/(12365901+0)*100 = 10\,950,758$
15	К ₁₅ - показник покриття фінансових витрат прибутком до оподаткування та амортизації = X ₁₅	Спроможність фінансування неопераційних витрат операційним прибутком до вирахування амортизації	Фінансовий результат від операційної діяльності до вирахування амортизації <hr/> Чисті фінансові витрати	ф. 2 р. 2190 - р. 2195 + р. 2515 гр. 3 <hr/> ф. 2 р. 2250 - р. 2220 гр. 3	$(147970-0+214935)/(32567-2425)*100 = 1\,203,984$
16	К ₁₆ , МК ₁₆ - показники рентабельності до оподаткування = X ₁₆	Ефективність діяльності підприємства до оподаткування	Фінансовий результат до оподаткування <hr/> Чистий дохід від реалізованої продукції (зароблених страхових премій)	ф. 2 р. 2190 - р. 2195 + р. 2220 - р. 2250 гр. 3 <hr/> ф. 2 р. 2000 + р. 2010 гр. 3	$(147970-0+2425-32567)/(12365901+0)*100 = 0,953$
17	К ₁₇ , МК ₁₇ - показники покриття фінансових витрат валовим прибутком = X ₁₇	Спроможність фінансування витрат валовим прибутком	Валовий прибуток (збиток) <hr/> Чисті фінансові витрати	ф. 2 р. 2090 - р. 2095 гр. 3 <hr/> ф. 2 р. 2250 - р. 2220 гр. 3	$(362643-0)/(32567-2425)*100 = 1\,203,115$